

Isāā wārimè Tináaṅsààti Di mpátíri tɔ̀ t̀i náaṅt̀i

Yesu tancóumbè tepíítè nè bedébè kòò m̀òu bè tu wè Isāā Sebedee kó dɛbirɛ. Weè Isāā weè wāri Tináaṅsààti kó dipátíri kòo náaṅt̀i yuu tú: Benìtibèe banté ke d̀ò nYesu weè tu Kirisi Kuyie mBire. Kè bèè dè yie mbèe pété mufòmmu mùù bo sáà. Isāā weè máà nàké ke ìkú Yesu kó yetannò ò do náá nyè ke tú: M̀i tu timómm̀nti ke tú kuce nè mufòmmu. Isāā nàkèmu o pátíri mièke tidiɛti Yesu d̀ò t̀i, dɛè benkú Yesu tímè Kuyie mBire. De kó dipátíri dii nàké ke bàte meborime mamè tináaṅsààti kó yepáte tɛyè í nàkémè. Kéndònnè mupotúòmù mùù do ànné Kanaa, Nikodemmu kàtemè kɛyà Yesu, Sammarii kóo nitipòkù nè Yesu be kó tináaṅt̀i, bè peité wèè nìti kòò tu kuyũṅkù o kó tináaṅt̀i.

Di mpátíri náaṅt̀i duó ke d̀ommè

1. Bè tu wè tináaṅt̀i ò t̀ùótémè tinitik̀nti 1:1-14
2. Isāā-Batiisi nàkémè Kuyie mBire kpéi 1:15-34
3. Kuyie mBire benkemè de wērimú 1:35-12:50
4. Kuyie mBire benkemè dè dómè benìtibè nè de t̀ómmú mièke 13-17
5. Kuyie mBire duóm̀mè demáà kè bè dè kùò 18-19
6. Kuyie mBire yàntémè kébenke demáà 20-21.

Bè tu wè Tináaṅt̀i weè tu kuwenniku

¹ Kuyie nyóó d̀ò kutenkù bè tu wè Tináaṅt̀i kòò bomu, ke bonè Kuyie nke tú Kuyie. ² Bè tu wè Tináaṅt̀i ò do bonèmu Kuyie nkù yóó d̀ò dii m̀nni kutenkù. ³ Kuyie nwe nd̀ònnè dɛè kó dimáà bo

demou, demarè í dòò kòò kpa. ⁴ Mufòmmu do bo weè miēke, kè de kó mufòmmu tú kuwenniku ke mí benìtibè. ⁵ Kuwenniku mímu dibìnnì miēke bá dibìnnì í na ke kù dàtínné.

⁶ Kuyie ntōnnímu onìtì mōu kòo yètìrì tu Isāā, ⁷ kòò kàtení, ke nàké benìtibè kuwenniku kpéí kè dè bo yie nkè bèe keè kéntá kuwenniku. ⁸ Isāā do í tú o mómumu nkuwenniku, ò do kàtení ke bo nàké kuwenniku kpéí nke. ⁹ De kó kuwenniku kuù mād do tú kuwenniku mómumanku, kùu kàtení kutenkù ke mí benìtibè bemou.

¹⁰ Bè tu wè Tināāntì ò do bomu kutenkù, Kuyie nwe ndònnè kutenkù, kutenkù me nyí ò banté. ¹¹ Ò kàtenímu o nìtibè borè, bá bè í ò cōuté. ¹² Bèè me nhò cōuté kòò tá, ò bè duómumu muwērímú kè bè naá nKuyie nkó ibí. ¹³ Kuyie nyí bè peité onìtì peímè kù bè duó mmufòmmu pammù mmu.

¹⁴ Bè tu wè Tināāntì weè naá nhonìtì ke kàtení ti borè ke tōnì mesàà nnè timómumanti, kè ti yà o kpeti o cice Kuyie nhò duó nti wenwe weè bo omāā. ¹⁵ Isāā do náā nweè kpéí nke tú: Ntenè, n di náā nke tú wèè n tūnnì, ò n kpeñnìnèmu, ò do yó mbo kè m mu nyí bo.

¹⁶ Weè ti duó ndemou, ke ti duó mmesàà mmebotí mebotí. ¹⁷ Mōyiisi weè ti nàké Kuyie nkó ikuó kè Yesu ti tōnì Kuyie nkó mesàà nnè timómumanti. ¹⁸ Omōu í yà Kuyie, ku Bire dèè bo demāā, ke kù bonè dèè te kè ti kù yǐtè.

*Isāā-Batiisi kó mutōmmú
(Wénté Matie 3:1-12 nè Mariki 1:1-8 nè Duku 3:1-18)*

¹⁹ Ntenè Sedisademmu eì kó bekótibè do tōnnì ikuó niùbè nè Defiibe Isāā borè, kè bèe beke Isāā ò

tú wè, kòo bè tèǹné tì. ²⁰ Ò do í bè sònne, ò do bè nàkèmu mpáíí ke dò: Mí í tú Kirisi. ²¹ Kè bè dò: A tú we náke? A tú Edii ñweà? Kòò dò: N yí tú Edii. Kè bè dò: A tú Kuyie mpāānāānti náāntò ñweà? Kòò dò: Ǿ. ²² De mōnni kè bè dò: A né tú we? Ti náké kè ti kò nkénáké bèè ti tōnní. ²³ Kè Isāā bè nàké ke dò: Kuyie mpāānāānti náāntò Esaii do náá mmí kpéi nke tú: Oniti mǎu kó metammè péú dikpáà miεε ke tú: Tūntenè ti Yiè nkó kuce.

²⁴ Bè do tōnní bè Isāā borè bè do tú Fadisīēbe mbe. ²⁵ Kè bèè wēte kòò beke ke dò: Kàa í tú Kirisi, a me nyí tú Edii, a me nyí tú Kuyie mpāānāānti náāntò, dè né dōmme kàa āā bàtémmù? ²⁶ Kè Isāā bè tèǹné ke dò: Mí ndi āā bàtémmù nè menie mme, òmǎu né bomu di cuokè di mu nyí yé wè. ²⁷ Ò n tūnnímu m me nyí tūðke m bo ūtémè o neùti kó mutáá.

²⁸ Demǎu memme dè do dǎori Betannii nwe Suditēē kó kukó nyàà Isāā do āā dè bàtémmù.

Isāā-Batiisi nàkémè Yesu kpéi

²⁹ Kè dēε wenté kè Isāā yà Yesu kòò kèríní kòo béi nke dò: Ntenè Kuyie mpebii dii dèi benitibè kó meyei. ³⁰ N di náá nweè kpéi nke ke tú wèè n tūnní, ò n deunèmu, ò do yó mbo kè m mu nyí bo. ³¹ M mómumu n do í ò yé. N né kàtení ke āā benitibè bàtémmù nè menie mme kè dè bo yie nkè Isidayεeribeε ò banté.

³² Kè Isāā béi nho kpéi nke dò: N yà Muyaánsààmù cùténí mēmmε keǹnkè ke dōnnè dikpetinónkperi ke còmú o ñnkè. ³³ Nh ǎǎ í nhò yé Kuyie nkùu n tōnní kè nh āā bàtémmù nè menie, kuù n nàké ke tú kè n yà kè Muyaánsààmù cùténí wèè ñnkè, wèè yóó nhāā

bàtèmmù nè Muyaánsààmù. ³⁴ N de nyà ke náá nke tú ò tu Kuyie mBire.

Yesu yumè o tancòumbè kètibè

³⁵ Kè dèe wenté, kè Isāā wētēnì ò wee borè nè o tancòumbè bèdébè. ³⁶ Kè Yesu mpēnké kòo ò yà ke dò: Ntēnè Kuyie mpebii.

³⁷ Kòo tancòumbè bedéε keè ò béi ntì, kētūnne Yesu. ³⁸ Kè Yesu wēēte kényà bè ò tūmmè ké bè beke ke dò: Di wanti ba? Kè bè dò: Okótì, yé a ã dè? ³⁹ Kòo dò: Kōtēnnì kè di bo yà nh ã dè.

Kè bèε kōte kényà ò ã dè, ké nhò bonè de kó diyè. Dè do ś ntewebiètè puoti mēnaà ndi kuyuoku.

⁴⁰ Simōo Pieri nantè Āntidee, weè do tú bèè do kèè Isāā béimmè kētūnne Yesu be kóò mōu. ⁴¹ Kè Āntidee máánè o kóo kótì Simōo kóò nàké ke dò: Ti yàmu Kirisi, Kuyie ntāāté wè,

⁴² kóò niitè Yesu borè kè Yesu nhò wùó nkébéi nke dò: A tú Simōo nwe Sonaasi kó debire, di mmōnnì bè bo nda yu ke tú Sefaasi, dèè tu: Ditári.

Yesu yumè Fidipu nè Natannayēeri

⁴³ Kè dèe wenté kè Yesu nkōri Kadidee kéconè Fidipu kóò nàké ke dò: N tūnne.

⁴⁴ Fidipu do tú Betisaidaa èi kou nwe, bè pēitè dè Āntidee nè Pieri. ⁴⁵ Kè Fidipuu máánè Natannayēeri kóò nàké ke dò: Ti yàmu Mōyiisi nè Kuyie mpāānāntì náambè bè nàké wèè kpéi, Yesu Nansareti kou Sosēfu kó debire.

⁴⁶ Kè Natannayēerii ò beke ke dò: Dèmarè sààrè bo na kényènnì Nansareti miēkaà? Kè Fidipuu ò tēnné ke dò: Kōtēnì kényà.

⁴⁷ Kè Yesu yà Natannayēeri kòo kērínì kòo béi nke dò: Isidayēeri mómmuō ntú yie, ò í mōke siyáábisi.

48 Kè Natannayeerii ò beke ke dò: A n yĩtè de? Kè Yesu dò: N do da yàmu a kari dìi mǎnni diteyuu, kè Fidipu mu nyí da yu. 49 Kè Natannayeerii dò: Okóti, a tú Kuyie mBire nde, Isidayeeribe kóo kpààti. 50 Kè Yesu dò: N da nàké mǎè kpéi nke tú n da yà, a kari dìi mǎnni diteyuu, deè te kàa tá a bo yà dǎmarè dierè dèè pǎtè di. 51 Mómumu nwe n di náammè di bo yà tiwetì kpetémè kè Kuyie ntǒrè dèkù ke cuutiní Onitìbire ìnkè.

2

Yesu dǎò tìi dieti ketiti

1 Kè dè mmàke yewe yètǎāti kè mupotúòmù bannii ānné Kanaa, Kadidee kó kutempǎ nkè Yesu yǎ ndè bo. 2 Kè bè múnke yú Yesu nè o tancóumbè de kó mupotúòmù banni. 3 Kè menaà ndeè kè Yesu yǎ ò nàké ke dò: Menaà ñdónté. 4 Kè Yesu ò nàké ke dò: N yǎ, fǎǎ bá n nàké n dò nké dǎò ti! M mǎnni mu nyí tǔòke.

5 Kòo yǎ nàké betǎmbè ke dò: Kòò di nàké tì, di tì dǎò timou.

6 Kè sǎ nsicee dè bo sikuò, bè maánè sǎ yetǎrè, Sifube do ãã uté sǎ menie nkéhúùnè bemáà kébántè Kuyie. Bá tǎ, tǎ do bo mbo dítírìbè tekòutè (100). 7 Kè Yesu nàké betǎmbè ke dò: Píennè sicèe sii mmennie.

Kè bèe sǎ píe nféi féi. 8 Kòò dò: Yǎnténè di mmǎnni kéduó nwèè ni dibanni kó mutǎmmú.

Kè bèe ò duó. 9 Kòo yááké menie mmǎè naá mmenaà, nhò í mbanté de kó menaà nyènni dè, kè betǎmbè bie me nyé ke yé beè dómè de kó menie. 10 Wèè ni dibanni kòo yú wèè tóú o pokù kòò nàké ke dò: Betǎbè ãã keté kétotí menaà mmǎè naati

mèmmε kè benitìbè muó nke deè bè né totí mèè í naati mesàà nkè f̃ ndèntenè menatimè!

¹¹ De kó tidietì Yesu dḡò tì Kanaa, Kadidee kó kutempē mmiεε, tì tḡ tikitì, ò dḡò tì, ke benke ò kpeñnimè, kòo tancòumbè dḡεε nhò tá.

¹² De kó difōnkúò kè Yesu kḡε Kapennaummu nè o yḡ nè o neí nè o tancòumbè ke dḡ yewe sám̃pó.

*Yesu do bètimè bepótambè Kuyie ncīētè miεε
(Wénté Matie 21:12-13 nè Mariki 11:15-17 nè
Duku 19:45-46)*

¹³ Sifube kó dibanni bè tu dì diyentébanni kè dì tóónní kè Yesu kḡε Sedisademmu, ¹⁴ kényà benitìbè kè bè fiiti inààke nè ipe nè sinónkpeé Kuyie ncīētè kó kudànkù miεε nè bedíticeetibè kè bè kàri tábùribè také. ¹⁵ Kòo dḡò kuhōũ didáũ, kè bè bèti bemḡu nè be nààke nè be pe ke díε bedíticeetibè díítí kèbuó mbe tábùribè, ¹⁶ kénáké bèè fiiti sinónkpeé ke dḡ: Túóténè di terè kényè, di báá dḡò n cice cīētè kupotáá nkpeε.

¹⁷ Kòo tancòumbèε dentení tì wàri ke tḡ: N Yìè nKuyie n dḡmu a cīētè kè dè n tuò mmuhǎá nkḡme.

¹⁸ Kè Sifubeε ò beke ke dḡ: Dḡò tidietì matì kè tí banté ke dḡ nha mḡke kuce ke bo na kédḡò a mè ndḡò dè.

¹⁹ Kè Yesu bè tēñné ke dḡ: Pḡntenè Kuyie ncīētè kè n wēte kè tè maá yewe yètāāti miεε. ²⁰ Kè Sifube dḡ: Tínti maá Kuyie ncīētè tè yebie nsipísìnàà nè yèkuò kè f̃ nné bo tè mmaá yewe yètāāti miεkaà?

²¹ Yesu do náá Kuyie ncīētè kpéí nke yē nho móm̃muḡ nwe. ²² Yesu yānté dìì mḡnni kòo tancòumbèε dentení ò sòò tì béimmè, kényie nKuyie nnáàntì tì wàri, nè Yesu nàké tì.

Yesu yémè tìi bo onìtì yèmmè mièke

²³ Yesu bo diì m̀nnì Sedisadεmmu diyentébanni kè benitìbè péuu yà ò d̀̀̀ri tìi dieti ké nhò tá. ²⁴ Yesu me nyí mbè tá ke yé ò yémè be yèmmè bemau. ²⁵ Dè do í dò mbèè ò nàké onìtì d̀mmè, ò do yému nè omáà tìi bo onìtì yèmmè mièke.

3

Yesu nàké ti Nikodεmmu

¹ Onìtì m̀u weè do bo Fadisiēbe kó fenafe mièke, k̀o yetirì tu Nikodεmmu, k̀o tu Sifube k̀o k̀tì. ² K̀o k̀te keyènkè makè Yesu borè kébéi nke d̀: Okòtì, ti yému ke dò nKuyie nkuù da t̀nnì k̀a bo ti nàké ku náàtì, ke yé òm̀u báá namè kéd̀̀̀ a mè nd̀̀̀ri tìi dieti kè Kuyie nyí ò bonè. ³ Kè Yesu ò nàké ke d̀: N yóó da nàké timómm̀nti nti, kè bè í peité onìtì mep̀mmè ò báá na k̀yà Kuyie nk̀̀̀̀tìyuu. ⁴ Kè Nikodεmmu d̀: Bè bo ỳme k̀ẁte k̀p̀itè onitikòtì? Ò bo na k̀ẁte k̀ta o ỳ p̀utì kè bèè ò peitáà? ⁵ Kè Yesu ò t̀̀nnè ke d̀: Timómm̀nti nti n da nàkémè, kè bè í peité onìtì nè menie nnè Muyaánsààm̀ ò báá na k̀ta Kuyie nk̀̀̀̀tìyuu mièke. ⁶ Onìtì peité wè tu onìtì nwe kè Muyaánsààm̀ peité wè tu Muyaánsààm̀ kou. ⁷ Dè báá da di n da nàkémè ke tú: Di dò mbè di peité mep̀mmè. ⁸ Kuyaak̀ ò nfuuti k̀ d̀ kèè bíkè nkè, k̀a yo k̀ namp̀mè, a me nyí yé k̀ iténì dè yoo k̀ k̀ri kè. Muyaánsààm̀ peité wè o k̀p̀e me ndò. ⁹ Kè Nikodεmmu d̀: Dè yóó ỳme kéd̀̀̀? ¹⁰ Kè Yesu d̀: F́ nwèè tu Isidayεeribe mièke ikuó wã̀̀̀ k̀o k̀tì a í tì yéà? ¹¹ N da náá mmómm̀u nwe: Ti náá ti yé

tì nti nè ti yà tì, di me nyí dó ké tì yie. ¹² Kè n di náá kutenkù kpèti kè dì í tá, di bo yíme kéntá n di náá ndì m̀nnì kẹ́nkè kpèti? ¹³ Òm̀òù í dèke kẹ́nkè kè dè í tú Onìtìbire, dèè cùténí kẹ́nkè. ¹⁴ M̀oyiisi do còíné mèè botí femátìwààfè dikpáá mièke, mèè botí nku bè yóó baakémè Onìtìbire kudóú kécónné. ¹⁵ De m̀nnì bèè ò tá kè bè mm̀oke mufòmmu mùù bo sáà. ¹⁶ Kè yé Kuyie mm̀enke d̀okemè kutenkù, ke duənní ku Bire dèè bo demáà, kè bèè dè tá bè báá kú, bè mm̀oke mufòmmu mùù bo sáà. ¹⁷ Kuyie nyí duənní ku Bire kè dè bo bekénè kutenkù, kù dè duənní kè dè bo kù deetému. ¹⁸ Wèè tá Kuyie mBire kù báá ò bekénè, wèè me nyí dè tá kù ò bekénè ke dèèmu, ke yé ò yetemè Kuyie mBire dèè bo demáà. ¹⁹ Nte Kuyie mbeénti tú tì: Kuwenniku k̀atenímu kutenkù kè benìtìbè d̀oke dibìnnì kè dè p̀xèté kuwenniku, ke yé be d̀òrìmè tumè meyeime. ²⁰ Wèè d̀òri meyei nhò í dó kuwenniku, ò ò mbo dibìnnì mièke nke, ò d̀òri mèè yei nyàà bo feité mèè kpéí. ²¹ Wèè me nd̀òri dèè wenni ò ò mbo kuwenniku mièke nke kè benìtìbè bo yà ò d̀òrimè Kuyie ndó dè.

Yesu nè Isāā-Batiisi

²² Yesu nè o tancóumbè kè bèe k̀ote Sudee kó kutempè nke d̀ò yewe sámpó kòo àà benìtìbè bàtém̀m̀ù. ²³ De m̀nnì kè benìtìbè péu nk̀oríní Isāā borè kòo bè àà bàtém̀m̀ù Eǹò, Sadimmu také, ke yé menie ndè sūmè. ²⁴ (De m̀nnì kè bè mu nyí kpetínné Isāā.)

²⁵ Sifu m̀òù nè Isāā-Batiisi tancóumbè kè bè nneì Isāā àà wèè bàtém̀m̀ù kpéí. ²⁶ Kè bèe k̀ote kénáké Isāā ke d̀ò: Okótì, nè wè di sòò bo Suditèè kó nyàà, a sòò

náá nwèè kpéí, weè ǎǎ bàtém̀m̀m̀ k̀è beǹt̀t̀b̀è b̀em̀ou k̀òr̀i o borè. ²⁷ K̀è Isāā b̀è t̀è̀ǹǹé k̀e d̀ò: Oǹt̀t̀ m̀òk̀e d̀è Kuyie nkuù d̀è nhò duó. ²⁸ N sòò di nàk̀em̀u weti weti k̀e d̀ò: M̀ì í tú Kirisi, Kuyie ntāāté wè, n niiténí k̀e bo náké o kpéí nk̀e. ²⁹ Oǹt̀t̀ ǎ ntóú o pok̀u k̀òo népo còm̀m̀ú k̀e yo o tammè k̀è d̀è ò naati m̀èè botí, n k̀p̀e r̀e m̀e ndo. ³⁰ Ò d̀ò nkéndéúkúmu k̀è n k̀ékú.

K̀eĩnk̀e kou nè k̀etenk̀e kou d̀e k̀ó tináaħ̀t̀i

³¹ Wèè bonní k̀eĩnk̀e weè baké d̀em̀ou, wèè bo k̀etenk̀e k̀òò tu k̀etenk̀e kou, k̀e náá nk̀etenk̀e k̀ó tináaħ̀t̀i. Wèè bonní k̀eĩnk̀e weè baké d̀em̀ou. ³² K̀e náá nhò k̀èè t̀i nè ò yà d̀è Kuyie m̀borè, òm̀ou m̀e nyí t̀i yie. ³³ Wèè t̀i yie nhò bantému k̀e d̀ò nKuyie ntú timóm̀m̀anti k̀aku nku. ³⁴ Kuyie ntōnní wè weè nàá nku k̀p̀eti k̀e yé Muyaánsààm̀u ò p̀iékém̀è k̀e í m̀òk̀e kumànk̀u. ³⁵ Kuyie ndómu ku Birè, k̀e d̀è duó ndem̀ou k̀è d̀è baké. ³⁶ Wèè tá Kuyie m̀Birè ò m̀òk̀em̀u mufòmmu mùù bo sáǎ, k̀è wèè í tá Kuyie m̀Birè ò báá mù p̀èté, Kuyie mmieke bo nhò còú.

4

Yesu nè Sammarii k̀óo nitipòk̀u

¹ K̀è Fadisiēb̀e k̀èè Yesu m̀òòtemè beǹt̀t̀b̀è k̀è b̀è sūnè Isāā k̀òb̀e k̀òò b̀è ǎǎ bàtém̀m̀m̀. ² Weti weti, Yesu do í ānné òm̀ou bàtém̀m̀m̀, ò tancóumbè b̀èè do ǎǎ bàtém̀m̀m̀. ³ Yesu k̀èè d̀iì m̀ànni b̀è náantemè o kpéí nk̀éíté Sudee k̀enk̀ori Kadidee, ⁴ k̀è d̀è ndò nwèè yè Sammarii.

⁵ K̀òo tuòk̀e Sammarii k̀ó diħ̀è marì, b̀è tú di Sisaa, k̀è d̀i t̀òk̀énè Sakòbu do duó nkuù paku o birè Sosefu.

⁶ K̀è Sakòbu do keú t̀èè binte d̀è bo. K̀e s̀́ ndiyiè còm̀m̀ú yeyò k̀è Yesu ou k̀ékaroo tebintè také.

⁷ Kè Sammarii kóo nitipòkù mǎu kǎtení ke bo dó menie, kè Yesu dǎ: M pǎ menie nkè n yǎ. ⁸ (Dè do sǎ nho tancòumbè ta diheì ndi ke bo donté mudii.) ⁹ Kè dèe di de kóo nitipòkù kòo dǎ: Dè yǐme fǎ nSifu kǎa m mǎú menie mí nSammarii kou ke bo yǎ? (Sifube í naatinè Sammarii kǎbe.) ¹⁰ Kè Yesu ò tǎnné ke dǎ: Kǎa do nyé Kuyie mpǎā ndè, ke yé wèè da mǎú menie ke bo yǎ, fǎ na nhò mǎo kòo da pǎ menie mmèè duǎ mmufòmму. ¹¹ Kòo nitipòkù ò tǎnné ke dǎ: Okóti, a í mǎke dihǎnni kè tebinte cǔmpúri, a bo yǐme kéninte menie? ¹² A yèmmè do nha deunemu ti yààri Sakǎbu wèè do yǎ nde kó tebinte kó menie nnè o bí nè o wǔǎ ke ku ke tè nti yóunǎa? ¹³ Kè Yesu ò tǎnné ke dǎ: Wèè bo yǎ menie mmie sinéyǎi wǎti ke bo ò pǎmmu. ¹⁴ Wèè me mbo yǎ menie nh ò pǎmè sinéyǎi ténke báá ò pǎ, mè bo naá ntebinte kǎmpǔǎ nho mieke, koǎ duǎ mmufòmму mùu bo sǎā. ¹⁵ Kòo nitipòkù bǎi nke dǎ: Okóti m pǎ de kó menie kè sinéyǎi ténke bá m pǎ kè n wǎtení die mmudú. ¹⁶ Kè Yesu dǎ: Kǎte ke yúní a dǎu. ¹⁷ Kòo nitipòkù ò tǎnné ke dǎ: N yí mǎke n dǎu. Kè Yesu dǎ: A naatimu a me ntúmè a í mǎke a dǎu. ¹⁸ A bǎi mómму nwe, ke yé a yenkemè benitidaabè bènùmmù, kǎa mè mbo wè yíe nyí tú a dǎu. ¹⁹ Kòo nitipòkù bǎi nke dǎ: Okóti, m bantému, a tú Kuyie mpǎānǎānti náāntò nwe. ²⁰ Tínti Sammarii kǎbe ti yembè ò mbáá nKuyie ndi ntǎri ñnkè nke. Kè dǐndi Sifube kè di tú Sedisademmu nwe ti dò nké nkù bàámmè. ²¹ Kè Yesu ò tǎnné ke dǎ: Onitipòkù fǎ, a nyé ke tú de mǎnni kpaanímu kè bè ténke í yó mbáá nKuyie di ntǎri ñnkè nè Sedisademmu. ²² Dǐndi Sammarii

kəbe di í yé di báá mmù, tínti Sifube ti yému ti báá mmù, ke yé mēdeetímè bonnīmè Sifube borè nde.

²³ De mōnnì duunnímu ke tū̀̀kení, bèè tū̀̀ nKuyie nnè timóm̄m̄nti kè bè bo nkù̀̀ báá nnè timóm̄m̄nti nè Muyaánsààmù, Kuyie ndó muù báammu botí.

²⁴ Kuyie ntú muyaá mmu, bèè kù̀̀ báá mbè do nké nkù̀̀ báá nnè timóm̄m̄nti nti, nè Muyaánsààmù.

²⁵ Kòo nitipòkù̀̀ ò nàké ke dò: N yému ke dò nKirisi Kuyie ntááté wè kàriní, ò bo kətení dii mōnnì ò bo ti nàké deməu. ²⁶ Kè Yesu dò: Mí nwèè da náánnè, mī ò tū̀̀.

²⁷ De mōnnì kòo tancòumbè wètení, ke nsó mbè nàá, kè dèe bè di, bè me nyí ndáátí ke beke onitipòkù̀̀ wanti mù̀̀ yoo Yesu ò náánnè mù̀̀ kpéí.

²⁸ Kòo nitipòkù̀̀ yóu o dú̀̀ deborè kéwəte dihei kénáké ke dò: ²⁹ Kətení kényà wèè n nàké n dṑ̀ dèè kó dimàà, Kirisi bo nní nwe.

³⁰ Kè benitibèe ítení kékətení Yesu borè.

³¹ Ke nsó kòo tancòumbè ò bàá nke tú: Okótì, a báá dià? ³² Kòo bè nàké ke dò: N kó mudii di í mù̀̀ yé.

³³ Kòo tancòumbè mbékú̀̀ betəbè ke tú: Òmòu weè sàà ò duó nkò̀̀ dià?

³⁴ Kè Yesu bè nàké ke dò: N kó mudii tú m bo dṑ̀mè wèè n tṑ̀nní ò dó̀̀ dé, kédeè mutóm̄m̄ú̀̀ ò n duó mmù. ³⁵ Díndi tú betà̀̀bè kpaá bènàà kè tidiiti bi, mi nné di náámmu ke tú: Wénténè depaa tidiiti bimu ke baa mukṑ̀. ³⁶ Wèè kṑ̀ tidiiti ò mākemu o kó tiyeti, ke tíkí tidiiti mufòm̄mu mù̀̀ bo sáá mu kpéí. Wèè buəti nè wèè kṑ̀ be wèi dimáà ndi. ³⁷ Kè dè̀̀ dṑ̀ mm̄m̄m̄e tìi náánti tú yie mbuəti kòo tṑ̀ kṑ̀, tìi tú timóm̄m̄nti nti. ³⁸ N di tṑ̀ nkè di kṑ̀ tìi diiti díi í ti kù̀̀tí, betəbè bèè tìi kù̀̀tí ke di dèi.

39 Kè Sammarii kɔbe péuu yie nYesu, onitipòkù bè nàké mèè kpéi nke tú: Ò n nàkému n dòò dèè kó dimàà. 40 Kè bèe kɔtení Yesu borè kóò bántè ke dò wè nkpaá, kòo yie nkénkpaá ke dò yewe yèdéè. 41 Kè kusũkùu keè ò bè nàá ntì kényie nké nhò tá, 42 kénáké onitipòkù ke dò: De í tú a ti nàké tì, tì te kè ti yie koò tá. Tì móm̃m̃m̃be ti kèèmu ò nàám̃m̃ ke banté ke dò nhò tu kutenkù kum̃u kó Odeṣíwè.

*Yesu miékùnnemè onitidièwè biré
(Wénté Duku 7:1-10, 17:5)*

43 Yewe yèdéè kó difōnkúò kè Yesu íté kénkōri Kadidee. 44 Bá nè ò do me mbéimmè ke dò: Bè ã̃ í ndé Kuyie mpāānāāntì nāāntò m̃u o eì mieke. 45 Ò tū̀koo diì m̃nnì Kadidee kè bèe ò c̃utè mesàà, ke yé bè do k̃temè diyentébanni Sedisad̃mmu k̃yà ò d̃òò dè.

46 Kè Yesu íté kék̃ote Kanaa ò do cèète dè menie nkè mèe naá m̃menaà, ke s̃̃ nhonitidièwè m̃u dè bo ke yènnì Kapennaummu, kòo biré m̃. 47 Kòo keè kè bè tú Yesu iténí Sudee ke tū̀kení Kadidee, kòo k̃ote kóò bántè ke dò: M biré d̃eè m̃ nke duúñnè mukũũ, ti kò nkàa dè miékùnñe. 48 Kè Yesu ò nàké ke dò: Kè n yí d̃òò tidietì nè m̃ed̃òr̃imè c̃amm̃è di ã̃ í ntá! 49 Kè weè nitidièwè nhò báá nke tú: Okótì! Tí kò nkè m biré mu nyí kú. 50 Kè Yesu ò nàké ke dò: Kò! Nkàa biré miét̃mu.

Kòo yie nYesu ò nàké tì kékété, 51 kénkũnti, kòo t̃m̃bèe ò co kóò nàké ke dò: A biré miét̃mu.

52 Kòo bè beke ke dò: Dè dè t̃ũke ã̃mm̃nnì? Kè bèe ò nàké ke dò: Ò wee miét̃mu t̃ewebiètè m̃emàà m̃nnì.

53 Kè debiré cic̃e banté ke dò Yesu wee ò nàké diì m̃nnì ndi ke dò: A biré miét̃mu. Wenwe nè o c̃f̃ètè kɔbe kè bèe yie nkéntá Yesu.

54 Yesu do yìé kédòò tìl diètì dèrìntì ò ìténì dīl mǎnnì Sudee ke wè̄ténì Kadidee.

5

Yesu miékùnnemè wèè mǎ nyebie nsipísitāāti nè yèni

¹ Dè kó difōnkúò kè Sifubεε ānné dibanni marì Sedisadεmmu kè Yesu kǎtε. ² Kè dibòrì marì bo kè bè dī tu Ipe kó dibòrì, kè kubinku makù dè bo kè bè kù yu nè ebedee ke tú Betesitaa, kè bè kù cè̄tε tifiiti tìnùmmù. ³ Kè bεmuǎmbe péu duó ti miεke, tiyũ̀ǎntì, nè yekpĩ̀è nè tihò̀tì. [Bè do ò mbaa menie mbo nampεmè mme, ⁴ke yé Kuyie ntǎnnì marì do ò̄ cúténimè kénampε menie nkòo muǎnti wèè niité ke ta, wèè miεté, bá kòo mǎ mmù̀̀ mǎmmú botí.] ⁵ Kòo nìti mǎ̀̀ dè bo ke mǎ nke tũ̀̀ke yebie nsipísitāāti nè yèni. ⁶ Kè Yesu ò yà kòo duó, kòo banté ò dè bomè kè dè mǎntε, kòo beke ke dǎ: A dǎ kémietáà? ⁷ Kòo muǎntii ò tǎ̀nné ke dǎ: Okóti n yí mǎke òmǎ̀̀ wèè bo n tanné kubinku miεke, kè menie nnampε kè nh àrì ke bo ta otǎ̀̀ weè ò̄̄ niité kéta. ⁸ Kè Yesu ò nàké ke dǎ: Íté! Túóté a mièkù kékété.

⁹ Dende bàmbà nkòo miεté kétúóté o mièkù kékété.

Dè do tú tεompùtè yìè ndi. ¹⁰ Kè Sifubεε ò nàké ke dǎ: Dè cimù a bo ntǎmè a mièkù tεompùtè yìè. ¹¹ Kòo bè tǎ̀nné ke dǎ: Wèè m miékùnnε, wèè yē n túóté m mièkù kékété. ¹² Kè bèè ò beke ke dǎ: Weninwe wèè mε nyē?

¹³ Dè kóo nìti mε ndo í yé wènwe, ditĩnnì dīl do sũ kè Yesu taroo di miεke.

14 Dε κό difōnkúò kè Yesu ò yà Kuyie ncīētè miεke kóò nàké ke dò: A me mmiεtémè a ténke báá dǎò meyei, dedierè yàà bo da tuǎkení.

15 Kè de kóo nìtì kǎte kénáké Sifube ke dò: Yesu weè m miεkùnne. 16 Dε mǎnnì kè Sifube nkpannè Yesu wè ò miεkùnne mǎè kpréi nteom̄pùtè yiè. 17 Kè Yesu bè nàké ke dò: N cice p̄mmu mutǎmmú sǎà kè m múnke p̄.

18 Kè Sifube ndó kóò kùò, dè í tú ò dǎò mǎè kpréi ndèè ci teom̄pùtè yiè mǎà, ò yē mmèè kpréi nho cice tú Kuyie nke erinè omǎà Kuyie.

Kuyie nduóm̄mè ku Bire muwērímú

19 Kè Yesu bè tǎnné ke dò: N di náá mmám̄muò nwe, debire í dǎori dǎmarè nè dǎmǎà. Dè wúò nkè de cice dǎori dè, dè de ndǎori. Dε cice dǎori dè dè múnke de ndǎori. 20 Debire cice dè dǎmu ke dè benkú ò dǎori dèè kó dimǎà dǎm̄u, ke yóó dè benke mutǎmmú diemù, kè dèe mù dǎò kè dè di di. 21 Cice Kuyie nduò mmèè botí kè becírìbè yǎnnì, mǎè botí nku debire duǎmmè mufòm̄mu dè mù dónè wè. 22 Cice Kuyie nyí bekùnè òm̄u, kù duò nku Bire nde muwērímú mum̄u, kè dè bo bekénè benitìbè. 23 Kè benitìbè bem̄uu déúkùnne debire, kéndǎnnè bè déúkùnkomè de cice. Wèè í déúkùnko debire ò í déúkùnko de cice wèè dè tǎnnì.

24 Kè Yesu yíé kǎbèi nke dò: N di náá mmám̄muò nwe, wèè kemmu n náañtì ke dó wèè n tǎnnì ò mǎkemu mufòm̄mu mùò bo sǎà, bè báá ò bekénè. Ò yem̄u mukũũ mmiεke ke ta mufòm̄mu miεke. 25 N di náá timóm̄m̄nti nti, de mǎnnì tùòke ke dèèmu, kè becírìbè bo keè Kuyie mBire tammè, kè bèè mè kèè kè bè nfòu sǎà. 26 Cice Kuyie mmǎke

mèè botí mufòmmu, meè botí nku kù duómme ku Bire mufòmmu kè dè mù m̀̀ke. ²⁷ Kòò dè duó mmuwērímú kè dè bo bekénè benìtìbè ke yé dè túmè Onìtìbire. ²⁸ Dè báá di di, de m̀̀nni duunnímu kè becírìbè bo keè Onìtìbire tammè, ²⁹ ḱ́yánté ḱ́yènní if̄̀ti mieke. Bèè d̀̀̀ri mesàà nkè b̀̀e ta mufòmmu mieke, bèè d̀̀̀ri meyei nkè b̀̀e b̀̀e bekénè.

Yesu í wanti benìtìbè nhò sántí

³⁰ N yí yóó na kéd̀̀ò timatì nè m máà, m bekù n cice yē nni mbekù m̀̀mmē, kè m beéntì wetí ke yé n yí wantimè kéd̀̀ò n d́́ d̀̀. N d̀̀̀ri wèè n t̀̀nní ò d́́ d̀̀ndē. ³¹ Kè m̀̀i nàá m máá kpéí n náàntì bá ntú timómm̀̀nti. ³² Ot̀̀̀u m̀̀̀u weè nàá n kpéí, kè n yé ke d̀̀ nhò nàá nti n kpéí nti tu timómm̀̀nti. ³³ Di t̀̀mmu benìtìbè Isāā borè, kòò nàké ò yé tì timómm̀̀nti ìnkè. ³⁴ N yí d́́ b̀̀e nàké n kpéí, m b́́i nyIsāā kpéí kè dè bo yie nkè di cootému. ³⁵ Isāā do d̀̀nnè fitírè nde ke m̀̀it́́, kè di yie nke ỳ̀nkè sámp̀̀o o wenniku mieke. ³⁶ M p̄́ mm̀̀̀u t̀̀mmú deumu ke p̄́̀é́́ Isāā k̄́mu, muù benkú ke d̀̀ nKuyie nni nt̀̀nní. ³⁷ N cice wèè n t̀̀nní ò nàámmu n kpéí. Di í kèè o tammè diyìè marì, di me nyí ò yà diyìè marì. ³⁸ O náàntì í karì di mieke, ke yé di í t̀̀m̀è ò t̀̀nní wè. ³⁹ Di feí nt̀̀̀ ẁ̀̀ri kè di yèmmè d̀̀ ndi bo p̀̀t́́e ti mieke mufòmmu mùu bo s̀̀̀, t̀̀̀ me nni nti t̀̀̀ nàá n kpéí. ⁴⁰ Di me nyí d́́ ḱ́k̀̀tení m borè ḱ́p̀̀t́́e mufòmmu.

⁴¹ N yí wanti benìtìbè nni nsántí. ⁴² N di yému, kè di í d́́ Kuyie. ⁴³ N cice weè n t̀̀nní bá di í n c̀̀ut́́, kòò t̀̀̀u m̀̀̀u k̀̀tení nè omáá di bo ò c̀̀ut́́. ⁴⁴ Di bo ỳ̀me ḱ́nt́́, díndi bèè wanti dit̀̀bè kó yesāā, ke í wanti Kuyie nkuù máá di sante. ⁴⁵ Di yèmmè bá ndo

mmîl yóó di sei nKuyie mborè, Mɔyiisi di yie nwèe kpeti weè yóó di sei. ⁴⁶ Kè di mènke do nyiemmu Mɔyiisi kpeti di na nyiemmu n kpeti, ke yé ò nàkémè mîl kprí. ⁴⁷ Di né í me nyiemmè Mɔyiisi wàri tì, di bo yîme kèyie n kpeti.

6

Yesu duómme kè pèè sũũ

(Wénté Matie 14:13-21 nè Mariki 6:30-44 nè Duku 9:10-17)

¹ Kè Yesu sénté Kadidee kó meniè mbè tu mè Tiberiyati me kó diyáá. ² Kè benitibè péu nhò tũ mbè yà mèè kprí kòò miékunko bemuambe ³ kè Yesu deke ditāri kénkari nè o tancòumbè. ⁴ Ke sá nSifube kó dibanni bè tu di diyentébanni kè di duunní. ⁵ Kè Yesu yà ditīnni kè di kàriní o borè kòo beke Fidipu ke dà: Ti bo donté de mudii kè ditīnni dii ndi? ⁶ Ò do yému ò yóó dàòmè ke né beke Fidipu ke bo yà ò bo tēnné tì. ⁷ Kè Fidipuu ò tēnné ke dà: Bá kè ti donténè dibenni tōmmú díítí pèèbè, de bá nsannè bá wè ò bo pétémmè tewétitè.

⁸ Kè Yesu tancòumbè kòò mǎu Æntidee, Simǎo Pieri nantèe ò nàké ke dà: ⁹ Dedapùmbire marè mòke die mpèèbè bènùmmù nè siyī sidésì, de nde né bo dàò ba kunitisũkù kuu? ¹⁰ Kè Yesu dà: Duónnè kè bèe kari.

Ke sá ntimúti de bo kè bèe karoo ti ñnkè, bè do bo mbo sikoupišìnùmmù (5000). ¹¹ Kè Yesu cǎuté pèèbè késānte Kuyie nké bè totí nè siyī bè dó mèè botí. ¹² Bè di dii mōnni kénsannè kè Yesu náké o tancòumbè ke dà: Tíinnè yewétiyè yèè kpaá, kè òmarì báá feti.

¹³ Kè bèe yè tíí nké yèe píe yemómmùyákè tepítè nè yèdéè.

14 Kè bèe yà Yesu dòò dè ke dò: Onìtì yie mmènke tú Kuyie mpāānāāntì nāāntò nwe, kù yē nwèè kàriní.

15 Kè Yesu nsó mbè dó kóò pī ntikpàtì nè muwērímú, kēwēte kēdeke ditāri o mādà borè.

Yesu kètémè menie nyĩnkè

(Wénté Matie 14:22-33 nè Mariki 6:45-52)

16 Kuyuoku mōnnì kòò tancòumbèe kote menie mborè, 17 kēdeke kudabekù kénsenti Kapennaummu bíékè, ke só ndè biite kè Yesu mu nyí wētení be borè. 18 Kè kuyaakperikú makùu íté kénfuuti ke íinko yenéfinfirè. 19 Dè do bo nsó mbè tùòke cidòmétiribè bènùmmù yoo bèkuò, káyà Yesu kòò kéroo menie nyĩnkè ke bè tóntoo kè kufōwáá mbè pī. 20 Kè Yesu bè nàké ke dò: Mí nwe! Kufōwáá mbáá di pī.

21 Kè bè ndó kóò tùóténè kudabekù káyà bè pánke tùòkemè bè kòri kè.

Bèè do wanti Yesu pēè kpéí

22 Kè dèe wenté kè bèè kpaá menie nyáà bè wee ité dè, kè bèe dentení kudabekù wee dè bomè kumáà ndi, kè Yesu tancòumbèe kù ta kéité bá ò í neí. 23 De mōnnì kè tidabēeti mati bonní Tiberiyati kētuakení Yesu wee sántē dè Kuyie mpēè kpéí kè bèe dè càáké. 24 Benitibè banté diì mōnnì ke dò nYesu nè o tancòumbè bè í dè kpaá kéta de kó tidabēeti kékote Kapennaummu o wammù.

Yesu weè tu mudii mùù duò mmufōmmu

25 Bè yà diì mōnnì Yesu kóò beke ke dò: Okòtì, a tùòkení diē òmmōnnì? 26 Kè Yesu bè tēnné ke dò: N di náá mómmuò nwe, di n wanti ke naati ke yé di wee càákémè pēèbè kénsànnè, dè í tú di yà mēè kpéí

n dɔ̄ori dè. ²⁷ Di bá mpĩ mmutōmmú mudii mùù yóó cake mu kpéí, mpĩnnè mùù í yóó cake mu kpéí, mùù yóó di duó mmufòmmu mùù bo sáà. Onìtibire d́ ḱe mu ndi duó nke yé o cice Kuyie nhò cànnemè koò duó mmuwērímu.

²⁸ Kè bèe ò beke ke d̀: Ti dò nkédòò ba ke pĩ nKuyie ntōmmú? ²⁹ Kè Yesu bè tḗnné ke d̀: Kuyie nkó mutōmmú tú di bo ntámè kù tōnní wè. ³⁰ Kè bèe ò beke ke d̀: A bo na kédòò ònti dieti kè ti yà ke né ntá, a bo na kédòò òmmu tōmmú! ³¹ Ti yembè do dimu mánni dikpáà miēke, kéndònnè tì wārimè ke tú: Kù bè duó kēĩnkè kó mudii kè bè di. ³² Kè Yesu bè tḗnné ke d̀: N di náá mmómmuò nwe, dè í tú Mɔ̄yisi weè di duó kēĩnkè kó mudii, n cice weè di duó kēĩnkè kó mudii móm̄mmu. ³³ Kuyie nduò mùù dii tú wèè cùténí kēĩnkè ke duó mmufòmmu kutenkù. ³⁴ Dè m̀nni ke be d̀: Okóti, níti duó nde kó mudii sáà. ³⁵ Kè Yesu bè nàké ke d̀: Míi tú mudii mùù duó mmufòmmu, wèè k̀tení m borè dikònni ténke báá ò pĩ, wèè n tá sinéyēĩ ténke báá ò pĩ. ³⁶ M m̀ nti ndi nàké: Di n yàmu, di me nyí tá. ³⁷ N cice n duó mbè beməu bè k̀rinímu m borè, m me nyí yóó yete òm̀ù! ³⁸ Ke yé n cùténímè kēĩnkè ke bo d̀ò wèè n tōnní ò dómè mme, dè í tú m móm̄mmuò n dómè. ³⁹ Wèè n tōnní ò í d́ n fétinne ò n duó mbè kóò m̀ù, ò d́ n duó nkè bèe yántému diyie s̄nni yiè. ⁴⁰ N cice d́ bèè kó dimàà yà debire ke dè tá bè mməkemu mufòmmu mùù bo sáà, kè d̀e duó nkè bèe yánté diyie s̄nni yiè.

⁴¹ Kè d̀e yonke Sifube Yesu yĩ m̀è kpéí nhò tú mudii mùù cùténí kēĩnkè. ⁴² Kè bè d̀: Sosefu kó

debirɛ ndɛ, kɛ ti yɛ o cice nɛ o yɔ, ɔ bo yɪmɛ kɛna kɛ dɔ o cùtɛnɪ kɛɪnkɛ.

⁴³ Kɛ Yesu dɔ: Bá nhũntínɛ dimáà. ⁴⁴ N cice wɛɛ n tɔnní, kòò í yũónnɪ òmɔ̀, ɔ báá na kékɔtení m borɛ, kɛ n duó nkòo yántɛ diyìɛ sɔnni yiɛ. ⁴⁵ Kuyie mpããnáàntì náam̀bɛ páte miɛke tì wãri kɛ tú Kuyie mbo bè duó nyitié. Wɛɛ kɛɛ Cice tié nke ì yie nweɛ kòriní m borɛ. ⁴⁶ Dɛ í tú n yɛ nhòmɔ̀ yà Cice Kuyie, wɛɛ itɛnɪ Cice Kuyie mborɛ weɛ kù yà. ⁴⁷ N di náá mmómumu nwe, wɛɛ n tá ɔ m̀kɛmu mufòmumu mùu bo sãã. ⁴⁸ Míi tú mudii mùu duò mmufòmumu. ⁴⁹ Di yembè do dimu mánni dikpáá miɛke nɛ memme kɛ ku. ⁵⁰ Mudii mùu cùtɛnɪ kɛɪnkɛ mùu tú muu, wɛɛ mù di ɔ báá kú. ⁵¹ Míi tú mudii mùu cùtɛnɪ kɛɪnkɛ kɛ duò mmufòmumu. Kɛ wɛɛ di de kó mudii ɔ yó nfòumu sãã. N yóó pã mùu dii tú n kònti, n yóó mu mpã kɛ dɛɛ yie nkɛ benitibè nfòu.

⁵² Ọ bɛi mmemme, kɛ Sifube r̄nei bɛmáà mediè nke tú: Ọ bo yɪmɛ kɛ ti duó nho kònti kɛ ti cááké.

⁵³ Kɛ Yesu bè nàké kɛ dɔ: N di náá mmómumu nwe, kɛ di í cááké Onitibire kònti kɛ yà de yɪi ndi bá mmɔke mufòmumu. ⁵⁴ Wɛɛ càà n kònti kɛ yɔ n yɪi weɛ m̀kɛ mufòmumu mùu bo sãã, kɛ n yóó duó nkòo yántɛ diyìɛ sɔnni yiɛ. ⁵⁵ Kɛ yɛ n kònti tii túmɛ mudii mómumu, kɛ n yɪi ntú meniɛ mmómumu. ⁵⁶ Wɛɛ càà n kònti kɛ yɔ n yɪi weɛ n taunè, kɛ nh ɔ taunè. ⁵⁷ N cice wɛɛ n tɔnní ɔ fòumu sãã, kɛ te kɛ n fòu. Mɛɛ botí nku wɛɛ càà n kònti m bo ntemè kòò nfòu. ⁵⁸ Míi tú mudii mùu cùtɛnɪ kɛɪnkɛ, mù í wɛ́nɛ di yembè do di mù kékú. Wɛɛ bo di de kó mudii ɔ bo nfòu sãã.

59 Kapennaummu kó kutíintouku miεke nke Yesu do nàkémè de kó tináaṅtì.

Yesu tancóumbè mabè do ò yetεmè

60 Bè kèè dii mǎnni Yesu béimmè de kó tináaṅtì kòo tancóumbè sũkùbè dǎ: De kó tináaṅtì yóumu, we mbo na ké tì yie.

61 Kè Yesu banté tì kǎkénèmè o tancóumbè, ké bè beke ke dǎ: Tì di kǎkénèmaà? 62 Dè né bo ndi dǎmmε di bo yà dii mǎnni kè Onitibire deèti ò do bo kè nè dimǎnni? 63 Muyaánsààmù muù duò mmufòmму, tikǎntì í dǎori dèmarè, tináaṅtì n di nàké tì tú Muyaánsààmù mmu ke fòù. 64 Bèmabè di miεke me nyí tì tá. Yesu do yému nè dimǎnni bèè í ò tá, nè wèè yóó ò fité.

65 Kè Yesu yíé kébéi nke dǎ: Dεè kpéi nte kè n di nàké ke tú òmǎu í yóó na kékǎtení m borè kè n Cice í ò yũǎnní.

66 De mǎnni kòo tancóumbè besũkùbèe ò yóu bá bè ténke í nhò néinè. 67 Kè Yesu beke o tancóumbè tepítè nè bedé ke dǎ: Díndi í dǎ kéitáà? 68 Kè Simǎo Pierii ò tǎnné ke dǎ: N Yiè nkè ti da yóu ti bo kǎte we mborè? Fǎǎ mǎke tináaṅtì tii duò mmufòmму muù bo sǎá. 69 Ti támu ke banté ke dǎ nha tú wèè kpa meyei, Kuyie ntǎnni wè. 70 Kè Yesu bè nàké ke dǎ: Mii di tǎáté dimǎu tepítè nè bèdébè, nè memme di miεke kòo mǎu tu dibǎð.

71 Ó do náá Sudaasi Simǎo Isikadiyoti kó debire kpéi nke, o tancóumbè tepítè nè bèdébè kóo mǎu wèè yóó ò fité.

7

Yesu nei do í yie nho kpeti

¹ De kó difṣ̀h̀kúò kè Yesu híceh̀tì Kadidee kó kutempē mmiēke, ò í nyie nke kàte Sudee, ke yé Sifube do wantimè ke bo ò kùò. ² Ke s̀ó nSifube kó dibanni bè tú dì titouti kperi dì t̀ónní. ³ Kòo neí ò nàké ke d̀ò: Kàte Sudee kàa tanc̀òumbè múnke yà a d̀òri dè. ⁴ Wèè d̀ó bèè ò yíéé ò ̀ó í nd̀òri dèmarè dis̀òri, benke a d̀òrìmè kè bè da yà.

⁵ (Yesu neí múnke do í ò tá.)

⁶ Kè Yesu bè nàké ke d̀ò: M m̀h̀nnì mu nyí t̀òke, díndi borè yem̀òrè yem̀ou tú yesààyè nyè. ⁷ Kutenkù k̀obe báá na ké ndi níí, bè nìmmu mí, ke yé m̀ bè nàámmè ke tú be d̀òrìmè í wenni. ⁸ Kàtenè dibanni, mí m̀ mu nyí k̀ari, m̀ m̀h̀nnì mu nyí t̀òke.

⁹ Ò bè nàké memme kédeè kénkpáá Kadidee.

Yesu do tièmmè Kuyie nciéè miēke

¹⁰ Kòo neí kàte dibanni kòò múnke kàte, ò me nyí nyie nkénfeí. ¹¹ Kè Sifube nhò waà ndibanni miēke ke tú: Yé ò borè?

¹² Kè bè híneí o k̀péí nkè bèmabè tu onitisààwè nwe, kè bet̀òbè tu ò sounte beǹitibè mbe. ¹³ Bá òm̀òù í nnáá nho k̀péí kè dè feí, ke yé bè do démè Sifube kó bek̀ótibè.

¹⁴ Kè dibanni kó yewe toté ye cuokè, kè Yesu ta Kuyie nciéè kénduà nyitié mbeǹitibè. ¹⁵ Kè dèe di Sifube kè bè mbékú bemáà ke tú: Ò yíme ke yé Kuyie nnáah̀tì miē mbotí ò me nyí t̀ò bebí? ¹⁶ Kè Yesu bè t̀èhné ke d̀ò: N di náá ntì í tú n k̀peti, wèè n t̀ónní wèè t̀i te. ¹⁷ Wèè d̀ó ké d̀ò Kuyie ndó dè, ò yóó bantému kénsà kè n nàá ntì tú Kuyie nkpeti yoo m̀ m̀ómmuò n k̀peti. ¹⁸ Wèè nàá nhomáà k̀peti ò wanti o kó dis̀anni ndi, kè wèè waà nwèè ò t̀ónní o kó dis̀anni ò í náá

ntìmatì tì tu siyáàbìsì. ¹⁹ Mòyiisi di nàkému Kuyie ntannò, di kóo mǎu me nyí yè tũ, dè yĩme kè di dǎ kè n kuǎ?

²⁰ Kè ditĩnnì ò tǎnné ke dǎ: Dibǎò dii da ta, we ndǎ ke da kuǎ? ²¹ Kè Yesu bè nàké ke dǎ: M pĩ mmutǎmmú mùmǎà ndi kè dè di di. ²² Mòyiisi weè duǎ mucāmmù kó ikuǎ, dè me nyí tú weè keté mucāmmù, mù bonèní di yembè borè nde, nè memme kè di yie nke ò cǎnté onìtì bá teom̄pùtè yie. ²³ Kè di yie mMòyiisi dǎú ndii nùu ke ò cǎnté debire bá teom̄pùtè yie, ba nkpeí nné te kè di mieke m pèi m miékunne mèè kpèi nhonìtì teom̄pùtè yie? ²⁴ Di báá mbekùnè mebatimè, dí mbekù ke tũ ntimómmǎnti.

²⁵ Kè Sedisademma kǎbe mabè nnáá nke tú: Dè í dò mbè wanti weè nìtì nwe ke bo ò kùǎà? ²⁶ Nte we ke náá mbá ò í sǎri kè bè ò wúónko. Bekótibè sàà bo mbantému ke do nhò tú Kirisàà? ²⁷ Ti yému onìtì yie òyènnì dè. Kirisi bo tuǎkení dii mǎnni òmǎu í yó nyé ò bonní dè.

²⁸ Kè Yesu nítiè mbenitibè Kuyie ncǐtè mieke kǎpǐkè ke dǎ: Di yè ndi yé ò yènnì dèà? N yí kǎtení nè m máà, wèè n tǎnnì ò tu timómmǎnti yie nwe, di me nyí ò yé. ²⁹ Mí nh ò yému ke yé m bonímè weè borè kè weè n tǎnnì.

³⁰ De mǎnni kè bè ndǎ kóò pĩ, òmǎu me nyí nhò kǎáké, ke yé o mǎnni mu ndo í tuǎkemè. ³¹ Kè kusũkúu yie nho kpeti kǎnnáá ke tú: Kirisi bo tuǎkení kédǎò dǎmarè kè dèe pǎtè onìtì yie nkperaà?

Bè tǎmmè tihǎǎpǎnti kè tì bo pĩ nYesu

³² Kè Fadisiǐbèe keè bè ùntí ùntimè o kpèi, ke nàké Kuyie ncǐtè kó beniùbè, kè bèe dake kǎtè ntihǎǎpǎnti kè tì bo ò pĩ. ³³ Kè Yesu bè nàké ke dǎ:

N yó nkpaá ke di bonèmu kè dèe yíe sám̀pó kè n kò nwèe n tōnni o borè. ³⁴ De m̀onnì kè di n wammú kémónté, ke yé di í yóó namè kékote m borè.

³⁵ Kè Sifube mbékú bemáà ke tú: Ò yóó kote ke, kè ti né báá ò yà? Ò sàà yóó kote kèntiè Sifube bèè cìété bèmbè ke bo Kerekibe cièà? ³⁶ Ò me mbéi tì náàntì ke tú: Tì bo ò wammú ke báá ò yà, ke báá na kékote ò borè, tì tú ba?

Menie m̀è duò mmufòmmu

³⁷ Dibanni denni dù yìe kè benitibè nsū kè Yesu cómmú ditinnì cuokè kèpĩkè ke d̀: Kè sinéyèi bo wè, wèe kateni m borè kèyà! ³⁸ Wèe yie n kpèti, menie mm̀è duò mmufòmmu mè bo mpũ̀ nho mièke kéndònnè tì wàrimè.

³⁹ Yesu do náa Muyaánsààmù kpéi nke, bèè ò tá bè yóó péte mù. Muyaánsààmù mu ndo í kateni ke yé Yesu mu ndo í dèkemè kèĩnkè.

Bè ǹennimè Yesu kpéi nkétoé yetĩrè

⁴⁰ Kè benitibèe keè de kó tináàntì ke d̀: We nniti m̀enke tú Kuyie mpãnáàntì náàntò nwe.

⁴¹ Kè bèmabè ntu Kirisi nwe, kè betòbè tu: Kadidee nwe Kirisi dò nkéyènnimèà? ⁴² Tì í wàri ke tú Kirisi dò nkéyènni Dafiti kó kufuku mièke nke kè bèè ò peité Betideemmu Dafiti kó diheìà?

⁴³ Memme kè ditinnì toté Yesu kpéi. ⁴⁴ Kè bèmabè ndó kóò pĩ, òm̀ò me nyi nhò kàáké.

Bè tōmmè tihãp̀nti kè ti bo pĩ nYesu

⁴⁵ Kè tihãp̀nti wètoo ikuó niùbè nè Fadisĩèbe borè, kè bèè bè beke ke d̀: Dè yĩme kè di í ò pĩnì.

46 Kè tihāāpòntì bè tēñné ke dò: Ti mu nyí yà wèè náàntì dònñè onìtì yìè nkpeti. 47 Kè Fadisiēβεε bè beke ke dò: Di múnke yie nkè bè di soutémaà? 48 Di yà kè ti kó bekótíbè kòò mǎu yoo Fadisiē mǎu kòò yie nho kpetaa? 49 Bèè yie nho kpeti bè í yé Mǎyiisi kó ikuú, bè tu Kuyie ncǎǎ bème.

50 Ke sǎ Nikodemmu Fadisiēβεε kòò mǎu wèè do kòte keyènkè makè kényà Yesu kòò dè bo kébéi nke dò: 51 Ti kó ikuú yē nti ní bekénèmu onìtì kòò náké o kpeti, kè ti bantè ò cààrè mù ke né na kòò kù.

52 Kè bèè ò tēñné ke dò: A múnke tú Kadidee kou nwea? Wénté mesàà nKuyie nnáàntì kàa bo yà Kuyie mpāānààntì náàntò mǎu mu nyí yènnímè Kadidee. [53 Mèmè kè bèè cíté kékūũ mbe cēi.

8

Bè pī nwèè nitipòkù kòò duónè onitidǎu

1 Kè Yesu deke Odifè tāri, 2 ké pike wēte Kuyie ncīētè, kè benitibèe tíi nkòo nkari ke be tiè. 3 Kè ikuú wāābè nè Fadisiēβεε toní onitipòkù mǎu kòò cònnè ditīnni cuokè, 4 kénáké Yesu ke dò: Okóti, ti sǎ nhonitipòkù yìè nduónè onitidǎu mǎu nwe kè ti ò pī. 5 Mǎyiisi kó ikuú yē nti ní búótí wèè dǎò me kòò botí yetārè nye kékù. A yèmmè dòmme?

6 Bè do náá mmemme kòò díintemu ke wanti bè bo ò sei ntii ìnkè. Kè Yesu sīnné kénwāũ ketenkè nè o nóm̄bii. 7 Kè bè baa nsóké kòò bèkú, kòò ìnní o yuu kébéi nke dò: Di miēke wèè í dǎò meyi nnè ò bomè, wèè keté kòò bàté ditári.

8 Kéwēte késīnné kénwāũ ketenkè. 9 Bè kèè dìi mǎnni de kó tináàntì kényiiti bema bema, kékēténè bekótíbè ke yàa dentenè bebémbè, ke yóu Yesu nè

onitipòkù deborè. ¹⁰ Kè Yesu ínní o yuu kébeké onitipòkù ke dò: Yé bèè da pĩnní? Òmòu ténke í dọ ké da kuà? ¹¹ Kòo ò ténké ke dò: Ɔ̀dò n Yiè! Kè Yesu ò nàké ke dò: M múnke í dọ ke da kuà, kòte, ke ténke né báá dọ̀ meyi.]

Yesu wèè tú kuwenniku

¹² Kè Yesu wète kébéinnè ditĩnni ke dò: Míi tú kutenkù kó kuwenniku, wèè n tũ nhò bá nkéribiinnì, de kó kuwenniku ò kòrinè mufòmmu borè nde.

¹³ Kè Fadisiēβεε ò nàké ke dò: A nàá nhamàà kpéi nke, a nàaṅtì í tú timómmṅnti. ¹⁴ Kè Yesu bè nàké ke dò: N nàá m mää kpéi nke, kè tì tu timómmṅnti, ke yé n yémèmu m boní dè nè n kòri kè, díndi me nyí yé m boní dè nè n kòri kè. ¹⁵ Díndi bekù di nuò nwùó ndènde, mí mme nyí bekùnè òmòu. ¹⁶ Kè dè tù̀kèní ke dò m beké, m bekénè timómmṅnti, ke yé n yí bomè m mää, n cice wèè n tōnni ò m bonèmu. ¹⁷ Di kó ikuó miεke tì wàrimu ke tú: Benitibè bèdébè yà tì ke béi ntii ò ntú timómmṅnti! ¹⁸ N náámmu m mää kpéi, nkè n cice wèè n tōnni kòò nàá n kpéi. ¹⁹ Kè bèè beke Yesu ke dò: A cice bore? Kòo bè ténké ke dò: Di í n yé, di me nyí yé n cice, kè di do n yé di na nyému n cice.

²⁰ Yesu do bo Kuyie ncīètè miεke nke, bè ãà dè idíítì ke nàá nde kó tináaṅtì, òmòu me nyí nhò pĩ nke yé o mōnni mu ndo í tù̀kèmə.

Yesu nàkémè ke tú ò kũnti o cice bo kè

²¹ Kè Yesu yíé ké bè nàké ke dò: N yitimu kè di bo n wammú ke kú di yei mmiεke. Di báá na kékòte n kòri kè.

22 Kè Sifube nnáa mbemáa ke tú: Ò sàà yóó kuò omáà ndaà? Ba nné tú ti báá na kékote ò kàri kè. 23 Kè Yesu bè nàké ke dò: Di tú ketenkè kabe mbe, kè n tu kèĩnkè kou, di tú ku ntenkù kabe mbe, mí mme nyí tú kutenkù kou. 24 Dèè kpéi nte kè n di nàké ke tú di yóó kú di yei mmiεε, ke nsà kè di í yie nke dò n tú n tú wè, di yóó kú di yei mmiεε nke. 25 Kè bèε beke Yesu ke dò: A tú we? Kòo bè tēnné ke dò: N di nàkému n tú wè nè dimònnì. 26 M mākemu tináahtì péu n na nnàké tì di kpéi nnè m bo di bekénè tì, n cice wèè né n tōnnì ò tu timóm̃m̃anti yiè nwe, n kèè tì o borè, n ti nnáa nkutenkù.

27 Bá bè í mbanté ke dò nhò bè nàa nho cice kpéi nke. 28 De mōnnì kè Yesu bè nàké ke dò: Di bo dee ndi mōnnì Onitibire kudapāātí ĩnkè di bo banté n tú wè, kēbanté ke dò n yí náá ntimatì nè m máà, n náá n cice m benke tinti. 29 Wèè n tōnnì wè m bonèmu wè í n yóu m máà, ke yé n dōrimè ò dómè mme sáà.

30 Yesu nàké dii mōnnì mēmmε kè benitibè péuu yie nké nhò tá.

A bo yèmè tidaatì miεε

31 Kè Yesu nàké Sifube bèè do ò tá ke dò: Kè di yie n náahtì, ñdōrinè tì yēmmè, di bo ntú n tancóumbè móm̃m̃ambe. 32 Di bo yĩtétè timóm̃m̃anti, kè tì di denne tidaatì miεε. 33 Kè bèε ò tēnné ke dò: Ti tú Abarahamu yaàbí nyi, ti í naá nhòmòu kó tidaatì diyie mari, a báá na ke dò ti bo yè tidaatì miεε.

34 Kè Yesu bè tēnné ke dò: N di náá mmóm̃muò nwe, wèè dōrì meyei nhò tú meyei nkó kudaakù nku. 35 Kudaakù ɔɔ í nhā ke bo ku yiè ncĩtètè sáà, tēcĩtètè bire dèè ɔ mbo sáà. 36 Kè n di denne tidaatì miεε di mēnke yèmu ti miεε. 37 N yèmu di tímè

Abarahammu kó iyaàbí, ke né dó ké n kuə, di í yie mmèè kpéí n náàntì. ³⁸ Mí n di náá n cice m benke tinti, kè di dəəri di kóò cice di nàké tì. ³⁹ Kè bè dò: Ti cice tú Abarahammu nwe. Kè Yesu dò: Kè di mènke do ntú Abarahammu yaàbí nyí di na mpímmu ò do pĩ mmùù tōmmú. ⁴⁰ N di nàké timóm̄m̄nti nti n kèè tì Kuyie mborè kè di dó ké n kuə, Abarahammu í dḡ me kóò botí. ⁴¹ Di pĩ ndi cice kó mutōmmú mmu. Kè bè dḡ ti í tú ipocēmbí, ti cice bo omàà ndi, weè tu Kuyie. ⁴² Kè Yesu dò: Kè Kuyie nkuù do ntú di cice, di na nni ndómu, ke yé nè ku tî bomè, kè kuù n tōnní, n yí kàtení nè m máà. ⁴³ Ba nte kè di í banní n náàntì? Di to kpeñni mèè kpéí nke. ⁴⁴ Di cice tú dibḡ ndi, kè di dó kédḡ di cice dibḡ dómè. Dibḡ tu okḡtì nwe nè di bomè, di ḡḡ í nna kénáké timóm̄m̄nti, di náànti timəu ḡḡ ntú siyáàbìsí nsi, ke yé di tumè siyáàbìsí yìè nwe, siyáàbìsí cice. ⁴⁵ Mí n náá ntimóm̄m̄nti nti, dèè te kè di í yie n kpɛti. ⁴⁶ Di miēke we mbo benke n dḡ mèè yei? N náá ntimóm̄m̄nti nti, dè yīme kè di í dó kényie n kpɛti. ⁴⁷ Wèè tu Kuyie nkou weè kemmu ku náàntì. Díndi me nyí tú Kuyie nkəbe, dèè te kè di í kemmu n náàntì.

Yesu nè Abarahammu we nkótí?

⁴⁸ Kè Sifubee ò nàké ke dò: Ti naatimu ti yīmè a tú Sammarii èi kou, kè dibḡ da ta. ⁴⁹ Kè Yesu bè tēñné ke dò: Dibḡ marí í n ta, n déúkunko n cice yètirì ndi, díndi me nyí dó ké n déúkunne. ⁵⁰ N yí wanti disānni, Kuyie nkuù dó n sānni kè kuù bekù. ⁵¹ N di náá mmóm̄muə nwe, wèè yie n náàntì ò báá kú.

⁵² Kè Sifubee ò nàké ke dò: Di mmònni ti bantému weti weti ke do ndibḡ da ta. Abarahammu

kumu kè Kuyie mpāānāaantì náam̀bè ku, kè f́́ ntú wèè yie nha tié nhò báá kúà? ⁵³ F́́ ðeu ke pēēté Abarahammu wèè kú nè Kuyie mpāānāaantì náam̀bè bèè kúà? A yèmmè do nha tú we?

⁵⁴ Kè Yesu bè tḗnné ke d̀: Kè n sántí m máà n sãnni bo ndò ndetetirè. N cice weè n sántí, wenwe di yē nwèè tú di kó Kuyie. ⁵⁵ Di í ò yé, mí mme nhò yému, kè n yí n yí ò yé n tú siyáàbìsí yiè nwe ke di dònne, m me nhò yému, ke yíé nho náaantì. ⁵⁶ Dè do naatimu di cice Abarahammu n kəriní m̀èè kpéí, kòo n yà kè diwèi ò pī.

⁵⁷ Kè Sifubee ò beke ke d̀: A bie mmu nyí t̀̀̀ke sipísìnùmmù kàa yē nha yà Abarahammaà? ⁵⁸ Kè Yesu bè tḗnné ke d̀: N yó mbo kè bè mu nyí peité Abarahammu. ⁵⁹ De m̀nni kè bèè túóté yetárè ke bo ò bùótí, kòò m̀ntóo Kuyie nc̣̀tè miēke, kòò yè.

9

Wèè do tú kuyũ̀̀nkù nè bè ò peitémè

¹ Kè Yesu r̀̀pēnké ḱyà onitì m̀̀, kòò tú kuyũ̀̀nkù nè bè ò peitémè. ² Kòò tancòumbèè ò beke ke d̀: Okóti, ba nte kòò tu kuyũ̀̀nkù nè bè ò peitémè? O kó meyei mmeè te yáà o yembè ḳ̣me? ³ Kè Yesu bè tḗnné ke d̀: Dè í tú o kó meyei mmeè te yoo o yembè ḳ̣me, ò yḗ kè Kuyie nkuù bo benke ku ẉ́rímú o ĩnkè. ⁴ Ti d̀ nképf̣́ wèè n tãnní o tãmmú mmu kè diyie kpaá, dè yóó biitemu bá òm̀̀ ténke báá na ḳ́pf̣́ mmutãmmú. ⁵ M bo kutenanti miēke ke tú kutenanti kó kuwenniku nku.

6 Ò béi mmemme kédeè kɛ́tʃú́tɛ kɛtenkè, kédaà titátì kéwaare kuyũ̀̀nkù nuɔ, 7 ké kù nàké ke dò: Kòte Sidowee kó kubinku kéyuuté (diyètiri dìi tu Sidowee dì benkú ke tú: Bè tǝ nwe.)

Kè kùu kòte kéyuuté, kénwɛ̀tini ke wúó mpáíí.

8 O cɛ̀pɛɛtitòbè nè bèè do ò yɛ̀ kòò múóte kè bè dò: Dè í dò nwèè do kari wènwe ke mǝáá?

9 Kè bèmabè ntú wèwe.

Kè betòbè tu weè dake, bè dòmmu.

Kè wenwe tú: Mí nwe m mǝmmuɔ.

10 Kè bèè ò beke ke dò: A yíme ke wènté? 11 Kòò bè tɛ̀nné ke dò: Onitì bè tu wè Yesu weè dàà titátì ke waare n nuɔ, ke yɛ̀ ñ kòte Sidowee kó kubinku kéyuuté. Kè n kòte ke yuuté ke wènté. 12 Kè bèè ò beke ke dò: De kóo nitì bore? Kòò dà: N yí yé ò bore.

Fadisĩ̀̀be bèkúmè kuyũ̀̀nkù wèè ku wéi

13 Ke bèè kòtenè onitì wèè do tú kuyũ̀̀nkù ke wènté Fadisĩ̀̀be borè. 14 Teom̀pùtè yie do ndi Yesu dààmè titátì kéwaare o nuɔ kòò wéi. 15 Kè Fadisĩ̀̀beè ò beke ò yíme ke wènté? Kòò dà: Ò waare titátì nti n nuɔ, kè n yuuté ke wènté.

16 Kè Fadisĩ̀̀be mabè dà: De kóo nitì í tú Kuyie nkou ke yé ò í tũmmè teom̀pùtè kó ikuó.

Kè betòbè dà: Wèè m̀̀ke meyei nho báá na kédaà yie mmè ndòò tii dieti.

Memme kè metotímèè ànné be cuokè.

17 Kè Fadisĩ̀̀beè yíé kébeke onitì ò wéi nwè ke dò: A yèmmè dò nhò tú we? Ke yé ò wéimmè fí nwe. Kòò bè tɛ̀nné ke dò: Ò tú Kuyie mpããnáànti náàntò nwe.

18 Nè memme Sifube í nyie nhò do túmè kuyũ̀̀nkù ke wènté kè deè nte kè bèè yúní o yembè,

19 Ké bè beke ke dò: Di bire nde di yē ndeè tú kuyũ̀nkù nè dè peitémàà? Dè né wũ̀kémè kòò wènté?

20 Kòo yembè dà: Ti bire nde kòò tu kuyũ̀nkù nè ò peitémè. 21 Ti me nyí yé dè yĩmè kòò wènté, yoo wèè ò wéi, bekénè we o mómmuò, ò kòtému ke bo na ké di ténné.

22 O yembè do dé Sifube mbe kénnaá mmemme, ke yé Sifube do túmè kè wèè yie nYesu túmè Kirisi Kuyie ntāāté wè, bèè ò bèti kutííntouku mièke. 23 Kè dèè nte kòo cǐtè kòbe dà: Ò kòtému, bekénè we o mómmuò.

24 Kè Fadisiēbèe wēte kényúni onitì wèè do tú kuyũ̀nkù ke wènté ke dò: Náké timómmonti Kuyie nyìkè, tínti yé ke dò nhonitì yie ntú mēyeyi nyiè nwe.

25 Kòo bè tēnné ke dò: Kòò tu mēyeyi nyiè nyoo ò í ò tu, n yí yé, n yé tìmatì máà ndi: Nh ã ntú kuyũ̀nkù nku, di m̀m̀nnì ke wúó. 26 Kè bèè ò beke ke dò: Ò da d̀̀̀ ba? Ò da wéi nh̀̀̀m̀m̀e botí? 27 Kòo bè tēnné ke dò: N tì ndi nàkémù, di me nyí d́́ kényie, dè yĩme kè di d́́ n wēte kébéi? Yáa di múnke d́́ kénnaá nho tanc̀̀̀umbè mbe?

28 Kè bè nhò sǎ̀̀̀ nke tú: F́́̀̀̀ tu de kóò nitì kóo tanc̀̀̀untì, tínti tú M̀̀̀̀yìisi kòbe mbe. 29 Ti yému Kuyie ndo náánè̀̀̀mè M̀̀̀̀yìisi, ti me nyí yé yìè nyènní kèè bíékè.

30 Kòo bè tēnné ke dò: Dè n dimu di túmè di í yé ò bonní dè, kè weè né n wéi. 31 Ti yému ke do nKuyie nyí c̀̀̀ú mēyeyi nyembè kó mubáammu, bèè kù dé ke d̀̀̀ori kù d́́mè ku c̀̀̀ú beè k̀̀̀mu. 32 Ti mu nyí kèè kòò m̀̀̀u wéi mbè peité wè kòò tu kuyũ̀nkù. 33 Kè

dε kóo nìti do í boní Kuyie mborè, ò na bá nna kédòò dèmarè.

³⁴ Kè bèε ò tènné κε δò: Fó nwèè tú meyei nyiè nè bè da peitémè, fṣṣ bo ti tiénnáà? Kòò bèti kutíintouku miεε.

Tiyũḍnti móm̄m̄nti

³⁵ Kè Yesu keè bè ò bètimè, kóò yà kóò beke κε δò: A tá onitìbiràà? ³⁶ Kòò ò tènné κε δò: Okóti, yé weè tu wè kè nní nhò tá? ³⁷ Kè Yesu ò nàké κε δò: A ò yàmu weè da náánnè. ³⁸ Kè weè nìti δò: N Yìè n támu.

Κε nínkóo Yesu ìkè kóò bántè. ³⁹ Kè Yesu ò nàké κε δò: N kàtenèní tibeénti nti kutenkù miεε kè bèè wúó nkè bè bo yēī, bèè yēī kè bèε wénté.

⁴⁰ Kè Fadisīēβε mabè dè bo, kékeè ò nàámmè, kóò beke κε δò: Ti múnke tú tiyũḍnti ntaà? ⁴¹ Kè Yesu bè tènné κε δò: Kè di do ntú tiyũḍnti dè na bá ntú di kó meyetímè, di yèmmè né me ndòmmè di wúó, dèε te kè dè tu di kó meyetímè.

10

Opecēnti sààwè

¹ N di náá móm̄muṵ nwe, wèè í ta dipètu kó dibòrì κε ta kupíkù tekù kuduotí ò tu oyúókù nwe, okòùti. ² Wèè me nta dibòrì weè tu opecēnti. ³ Wèè bàà dibòrì ò ṣṣ we nkpeté, kòò nyi yu kè ì yo o tammè kòò ì yènnè, ⁴ kénni kè ì tũ nke yé í yémè o tammè. ⁵ Ipe í tũ nyi í yé wè, ì ṣ nhò cokùmu, κε yé ì í yémè o tammè.

⁶ Yesu do bè āntému, bè me nyi mbanté ò tu mù.

Yesu weè tu opecēnti sààwè

⁷ Kè Yesu yíe kébéi nke d̀̀: N di náá mmómumu nwe, m̀̀ tu dipètu kó dibòrì. ⁸ Bèè kó dimàà keté ke kàtení bè tú b̀̀yóóbè m̀̀, bek̀̀ubè, ipe me nyí yie m̀̀ kpeti. ⁹ Kè Yesu d̀̀: M̀̀ tu dibòrì, wèè ta m borè ò bo cooté, ke ní ta, k̀̀yè, k̀̀pété mudì. ¹⁰ Oyúókù ã kàtení ke bo yúúkumu, ke bo ku, ke bo cake. Kè mí nkàtení ke bo duó m pe mufòmumu kè ì mmù m̀̀ke mediè.

¹¹ M̀̀ tu opecēnti sà̀wè, opecēnti sà̀wè duó nho fòmumu mmù o pe k̀̀péi. ¹² Wèè í te ipe ke ì cēmmù idíítí k̀̀péi, kòò yà dimannì kè di k̀̀ríní, ò ã yóumu ipe k̀̀coké kè di p̀̀mmú ipe, kè itèi cíté. ¹³ Ke yé ò cēmmùmè idíítí k̀̀péi nke, o kpeti í ì bonè. ¹⁴ Mí n yému m pe kè m pe n yé. ¹⁵ N cice n yé m̀̀è botí m me nhò yé ke yé m pe kè ì n yé, kè n duó n fòmumu i k̀̀péi. ¹⁶ M makemu ipe t̀̀ ì mu nyí ta dipetou mièke, n d̀̀ nke múnkèe ì k̀̀rààkenímu kè ì keè n tammè k̀̀wènnè kupecēnku kumàà, ocēnti omàà.

¹⁷ N cice n d̀̀mu, n yóó duó mmèè k̀̀péi n fòmumu, k̀̀wète kè mù c̀̀uté. ¹⁸ N duó n fòmumu nè mmàà ndi, òm̀̀ b́́á na kè n ku, n cice wèè n duó nde kó muwèrímú, kè m bo duó n fòmumu k̀̀wète kè mù c̀̀uté.

¹⁹ Nè de kó tinà̀ntì k̀̀péi nkè metotímèe wète k̀̀ãnnè Sifube cuokè. ²⁰ Kè bes̀̀kùbè ntú: Dib̀̀ò dii ò ta, ò wáátému! Ba nte kè di kemmu o ná̀ntì.

²¹ Kè bet̀̀bè tu: Dib̀̀ò ta wè b́́á na k̀̀nnáa mmie m̀̀botí, dib̀̀ò bo na k̀̀wéi kuyũ̀nkàà?

Sifube do yetè m̀̀ Yesu

²² Dè do tú muséè nkó dimònnì ndi, kè bèe ànnè Kuyie nc̀̀ètè wénkùmè kó dibanni Sedisadèmmu.

23 Kè Yesu nícèntì Kuyie nc̄ĕ̀tè kó ditowaà, Sadomə̀ kó kufiiku miεε. 24 Kè Sifubεε ò cĕ̀ĕ̀te, kóò beke ke d̀: Ɔndaà ndi a yóó ti nákéme a tú wè, kè dè ti wenke? Kè f̄ò tu Kirisi, a ti náké weti weti. 25 Kè Yesu bè t̄ĕ̀n̄né ke d̀: N ti ndi nákému bá di í yie, mutōmmú m p̄i mmù nè n cice kó diyètìrì muù benkú n tú wè. 26 Di me nyí tá ke yé di í tùmè n kó ipe. 27 M pe yomu n tammè kè n yì yé kè ì n tũ. 28 Kè n yì duò mmufōmmu muù bo s̄ã, ì í yóó kú bìtì! Òmòu me mbáá na ké ì fiète n n̄ùtè miεε. 29 N cice wèè ì nni nduó, ò p̄ĕ̀t̄emu demə̀, òmòu báá na ké ì fiète o n̄ùtè miεε. 30 Mí nnè n cice ti tú onitì omáà ndi.

31 Kè Sifubεε tó aké yetárè ke bo ò bùótí kékuə. 32 Kè Yesu bè náké ke d̀: Di yàmu m p̄immè mutōmmú sààmù nè n cice kó muwĕ̀rímú, òmmu kpéi nke di dómè ké m búótí yetárè kékuə? 33 Kè Sifubεε ò t̄ĕ̀n̄né ke d̀: Ti í d́ ke da kuə mutōmmú sààmù kpéi, a caàri Kuyie nyètìrì ndi. F́ nhonitì kàa tú amáà Kuyie. 34 Kè Yesu bè t̄ĕ̀n̄né ke d̀: Ti w̄arimu di kó ikuó pátìrì miεε ke tú: Mí nKuyie mm̄i béi nke yĕ̀ ndi tú keĩnkè kəbe mbe. 35 Kè tì w̄ari ke tú kù do náánnè bè tú keĩnkè kəbe ti me nyí yóó na ké tì kùə. 36 Kuyie nnè t̄ãáté m̄inwe ke n t̄ōnní kutenkù miεε, di bo ȳime ke d̀ n caàri Kuyie nyètìrì, n yī mēè kpéi n tú Kuyie mBire? 37 Kè n yí p̄i n cice kó mutōmmú di báá nni ntá. 38 Kè mme mmù p̄i, nke di í n tá, ntánè t̄ūnkè m p̄i mmù tōmmú kè d̄e yie nkè dí banté ke d̀ n cice bo m miεε kè m bo o miεε.

39 Kè bè tó ndó kóò p̄i nkòo yè kéíté.

40 Kékəte Sudit̄ē, Isāa do keté kĕnh̄ã dè benit̄ibè bātēmmù kĕmbo. 41 Kè kunitisũkù nk̄arì o borè ke

náá nke tú Isāā í dǎ̀̀ tidiētì matì, ò né nàké tìi kó dimàà onìtì yie nkpéí tì tú timóm̄m̄nti nti.

⁴² Deborè kè kunitisũkũu yie nkéntá Yesu.

11

Dasaa kúmè

¹ Dasaa do tú Betannii kó dihèi kou nwe kòo tǎbè bo bédébè, Maari nè Mariti, kè Dasaa muòke. ² Dasaa tǎũ Maari wèè do còú nYesu naàcèi tũdààrì kéũténè o yùtì, weè tǎũ Dasaa do muòke. ³ Kòo tǎbèè tǎ nkè bèè nàké Yesu ke dǎ̀̀: Tì Yiè nha népo weè mǎ.

⁴ Kè Yesu keè de kó tináaṅtì ke dǎ̀̀: De kó mumóm̄m̄m̄ú í yóó ò kũ, mù pètìnke yóó déúkũnne Kuyie nyètìrì ndi, kènte kè bèè sǎnte ku Bire.

⁵ Yesu do dóm̄u Mariti nè Maari nè Dasaa mediè, ⁶ kékeè Dasaa móm̄m̄m̄è kénkpaá deborè ke dǎ̀̀ yewe yèdéè, ⁷ kénáké o tancóũmbè ke dǎ̀̀: Tì wètènè Sudee. ⁸ Kòo tancóũmbèè ò nàké ke dǎ̀̀: Okóti, dè mu nyí m̀ntè Sifube sòò dóm̄è ké da kuò kàa tu ti kè wètáà? ⁹ Kè Yesu bè nàké ke dǎ̀̀: Diyie dimáà tewebiètè m̀fitimè tɛpítè nè m̀démè mme, kòò m̀u kèrì kuyie nhò báá bété, ke yé ò wùóm̄m̄è kuwenniku kũ̀̀ bo kutenkũ. ¹⁰ Kòò m̀u m̀e nkèrì keyènkè ò bo bété ke yé ò í m̀akemè kuwenniku.

¹¹ Yesu béi m̀em̄m̄m̄e kédeè ke dǎ̀̀: Tì népo Dasaa yè nke duóm̄u, m m̀e nk̀rimu ke bo ò ènte. ¹² Kòo tancóũmbè dǎ̀̀: Tì Yiè nkòò yè nke duóm̄u ò yóó miétèmu.

¹³ Yesu do dǎ̀̀ ké bè nàké Dasaa kúmè mme, kè bembè yèmmè né ndò ò náa mmunòndóm̄m̄ú kpéi nke. ¹⁴ De m̀nni kè Yesu bè nàké páíi ke dǎ̀̀: Dasaa

kúmu. ¹⁵ Dè né n naatimu di kpéi n yí bomè deborè dè bo yiemme kè di nni ntá. Tí kòtenè o borè.

¹⁶ Dè m̀nni Tomaa wèè do tú detáátébiré kòo náké betòbè ke d̀: Tí kòtenè kéwēnnénè ti Yiè nkékú.

Yesu duómme kè Dasaa yánté

¹⁷ Kè Yesu m̀bo tuòkoo Betannii ke s̀ mbè kũnné Dasaa kè dè m̀ke yewe yènáà. ¹⁸ Betannii do í d̀tirinè Sedisademmu, dè bo mbo cidòmétiribè bètããti. ¹⁹ Kè Sifubee yènní péu kékòtení ke bo d̀u mMariti nè Maari be tãũ kũũ.

²⁰ Mariti kèè dii m̀nni Yesu kèróomè, kè Maari ñkari tẽcĩtè kòo kòte kòò co, ²¹ kòò náké ke d̀: N Yiè nkàa do mbo die n tãũ na ba nkú. ²² N né yému ke do nkàa beke ti Kuyie kù bo ti d̀d̀. ²³ Kè Yesu ò náké ke d̀: A tãũ yóó yántému. ²⁴ Kè Mariti d̀: N yému ke d̀ mmukúkéyántímù yìè, diyìè s̀nni yìè ò bo yánté. ²⁵ Kè Yesu ò náké ke d̀: M̀i tu mukúkéyántímù ke tú mufòmму. Wèè n tá ò bo nfòu bá kòò ku. ²⁶ Bèè kó dimàà n tá bè báá kú bìti. A ti yienàà? ²⁷ Kè Maritii ò tēñné ke d̀: N Yiè, n támu ke d̀ nha tú Kirisi Kuyie mBire dèè kòtení kutenkù miéke.

²⁸ Ò béi memme kédeè kékòte kéwēe Maari ke d̀: Ti Yiè nkòtení ke da yu.

²⁹ Kè Maarii íté mēcãã nkénkòri Yesu borè. ³⁰ Yesu mu ndo í ta dihei miéke, ò do kpaá Mariti do ò co dè nde. ³¹ Sifube bèè do bonè Maari koò bàà nkè bèè yà ò itémè mēcãã nkóò tũnne kè be yèmmè dò nhò kòri kufĩti borè nde ke bo kuó.

³² Kè Maarii tuòke Yesu borè kéninkóo o ìkè kòò náké ke d̀: N Yiè, kàa do mbo die n tãũ na bá nku.

³³ Kè Yesu yà ò kuòmmè, kè Sifube múnke kuò, kòo yèmmèe caàrè mediè nkè mesémmèe ò pĩ. ³⁴ Kòo beke ke dò: Di ò kũnné de? Kè bèe ò tẽnné ke dò: Ti Yiè nkòtení káyà.

³⁵ Kè Yesu kuó. ³⁶ Kè Sifube dò: Wénténè wè ò dó mèè botí.

³⁷ Kè bèmabè ntú: Wenwe wèè wéi nkuyũònkù ò na bá nna kédòò tìmatì kè Dasaa báá kúà?

³⁸ Kè Yesu yèmmèe wẽte kécaàrè kòo kote kufõti borè. Bè do kù keú ditári ndi képoo nditári. ³⁹ Kè Yesu bè nàké ke dò: Pootenè ditári! Kè Mariti, ocíi tãũ dò: N Yiè, nhò bo ncààrè, diyie naanni ndi yie nè bè ò kũnnémè. ⁴⁰ Kè Yesu ò tẽnné ke dò: N da nàké tì, kàa tì tá, a bo yà Kuyie nkó tikpetì.

⁴¹ Kè bèe pootè ditári, kè Yesu búúté keĩnkè ke dò: N Yiè nda dɔ̀unnè mutõmmú a dòòmè n da mɔ̀o tì. ⁴² N yẽmu ke dò nha dɔ̀ori n da békú tì kó dimàà, nné béi memme kè dè bo yie nkè benitibè bèè m murí kè bèè nyé ke dò nfóò n tōnní.

⁴³ Ò béi memme kédeè képĩéké ke dò: Dasaa yènní!

⁴⁴ Kòo cìi yènní ke fĩ ntiyààtì o naàcèi nè o nɔ̀u nè o ìkè, kè Yesu bè nàké ke dò: Fĩntenè we kòo íté.

*Bè do wènnémè dinùù ke bo kuò Yesu
(Wénté Matie 26:1-5 nè Mariki 14:1-2 nè Duku
22:1-2)*

⁴⁵ Kè Sifube bèè do bonè Maari káyà Yesu dòò dè, be mièke kè besũkùbèe yie nYesu. ⁴⁶ Kè be kó bèmabèe kote kénáké Fadisĩ̀be Yesu dòò dè. ⁴⁷ De mònni ikuó niùbè kó bekótibè nè Fadisĩ̀be kè bèe tíi dibeéntĩnni dièri ke dò: Ti yóo yĩme? Onitì yie mmè ndòòrimè tidietì péu? ⁴⁸ Kè ti yóu kòò mè dòòri benitibè bemaù

bo yie nho kp̄eti, k̄e Odommu k̄ab̄ee k̄at̄en̄i, k̄ep̄ante Kuyie n̄c̄f̄et̄e k̄et̄ieke ti eì.

⁴⁹ K̄e b̄e k̄òd̄ m̄òu b̄e tu w̄e Kayifu, w̄eè do tú ikuó n̄iùt̄i dīew̄e de benni, k̄òo b̄e n̄àk̄e ke d̄ò: Di í banté.

⁵⁰ Di í ȳé ke d̄ò nd̄e tú di k̄ó m̄esàà m̄me on̄it̄i òm̄àà bo k̄úm̄e kubot̄i kp̄eí, k̄e kubot̄i kum̄òuu coot̄àà? ⁵¹ Ò do í n̄áá nd̄e k̄ó tin̄áānt̄i nè o m̄ómmu, ò do m̄e nt̄úm̄e ikuó n̄iùt̄i nwe de k̄ó dibenni, k̄e Kuyie nduó nk̄òd̄ nn̄áá Yesu w̄eè ȳóó k̄úm̄e kubot̄i kp̄eí. ⁵² D̄e í tú Sifube m̄àà kp̄eí nke ò ȳóó k̄úm̄e, ò d̄ó k̄éw̄enn̄é Kuyie mb̄i nyi k̄e ìi naá n̄hon̄it̄i òm̄àà.

⁵³ De k̄ó diyie ndi Sifube w̄enn̄ém̄e dinùu ke bo kuò Yesu. ⁵⁴ Bá ò t̄énke í nyie nk̄énfeí Sifube mīeke, k̄ék̄ote diheì d̄iì bo dikp̄àà mīeke k̄e b̄e d̄i tu Efadayimmu, k̄e nke mbo nè o tanc̄òumb̄e.

⁵⁵ Ke s̄́ ndiyent̄ebanni t̄ònn̄i k̄e ben̄it̄ib̄e k̄àri Sedisad̄emmu, ke bo w̄enk̄un̄ne bem̄àà k̄e dibanni né tūakení. ⁵⁶ K̄e b̄e n̄wanti Yesu, ke b̄ékú bet̄òb̄e Kuyie n̄c̄f̄et̄e mīeke ke tú: Di ȳemm̄e d̄ò nh̄ò bo k̄at̄en̄i dibannaà?

⁵⁷ Ikuó n̄iùb̄e nè Fadis̄īēbe do n̄àk̄emu ke tú k̄e w̄eè ò yà, w̄eè n̄àk̄e k̄e b̄eè ò p̄i.

12

*Maari do c̄òumm̄e t̄ùd̄ààrí Yesu naàc̄eì
(W̄ent̄é Matie 26:6-13 nè Mariki 14:3-9)*

¹ D̄e do k̄p̄àà ȳewe ȳekuò ndi diyent̄ebannii bo tūakením̄e, k̄e Yesu k̄ate Betannii, Dasaa, ò do duó nk̄e w̄eè ȳánt̄e o cie. ² K̄e b̄eè ò ãnn̄e kup̄òòk̄u, k̄e Mariti mb̄e ãà tidiit̄i Dasaa nè bet̄òb̄e k̄e b̄e k̄àri nè Yesu k̄e b̄e yo. ³ K̄e Maarii túót̄e t̄ùd̄ààrí natiw̄e w̄eè donku ȳòu, k̄éc̄óu Yesu naàc̄eì, k̄éūt̄en̄e o ȳùt̄i, k̄e

kufɔ̄kkuu dátinné tɛc̄f̄ètè tɛm̄ou. ⁴ Yesu tancóumbè kóò m̄ou Sudaasi Isikadiyoti wèè yóò ò fité kòò b́ei nke d̀ò: ⁵ D̀è d̀omme kòò càke de kóò t̀ud̀ààrí, ti na báá nhò fité dibenni t̄ommú díítí, ḱép̄ammú beç̄ĩrib̀àà?

⁶ D̀è í tú mesémmè do ò bonè beç̄ĩrib̀è kòò nnáá mmemme, ò do tú oyúókù nwe kè weè nt̄ou idíítí ke yuuku de mīeke. ⁷ K̀è Yesu ò ǹaké ke d̀ò: Yóu we, ò còu nde kóò t̀ud̀ààrí n k̄ünnímù kpéí nke. ⁸ Beç̄ĩrib̀è yó ndi bonèmu s̄ãã, mí mme nyí yó nhã ke di bonè.

Ikuú niùbè kó bekótíbè dàkemè ke bo kuɔ Dasaa

⁹ K̀è Sifube péuu keè Yesu bomè Betannii, ḱétíínko ke bo ỳanè Dasaa Yesu do duó nke wèè ỳánté. ¹⁰ K̀è ikuú niùbè kó bekótíbèe dake ke bo kuɔ Dasaa. ¹¹ Ke ýé weè do temè kè Sifube péuu bè yóu ḱétünne Yesu.

Yesu do k̄arimè Sedisad̄emmu ke deke dis̄ammarímbii

(W̄enté Matie 21:1-11, Mariki 11:1-11, Duku 19:28-40)

¹² K̀è d̀èe wenté kè benitibè bèè k̀etení diyentébanni Sedisad̄emmu kè bèe keè Yesu ḱeróomè, ¹³ ḱék̄õũ tipuonti ḱék̄ote kóò co ḱemp̄ĩk̀ù ke tú:

Mesàà nní mbonè Isidaȳeribe kóo kpààti wèè k̀eríní nè ti Yiè nkó diyètìrì.

¹⁴ K̀è Yesu yà dis̄ammarímbii ḱedekè, kè d̀èe d̀òò tì ẁarimè ke tú:

¹⁵ Díndi Sedisad̄emmu k̀obe di bá nyíèk̀ù,

nt̄enè di kóò kpààti ke k̀eríní

ke deke dis̄ammaríns̄erì kó dibii.

¹⁶ De m̀onni Yesu tancóumbè mu nyí mbanté d̀èe d̀òòrì. Ò d̀èe dìi m̀onni ndi k̄f̄nkè kè bèe dent̄enì t̄ì ẁarì o kpéí t̄ì sòò d̀òòmè.

17 Bèè kó dimàà do nǐnè Yesu kǐyà ò yumè Dasaa kufōti mieke kòò yǎnté, kè bè nnáá nhò dòò dè. 18 Yesu duóm̄mè kè Dasaa yǎnté dèè dǎke do te kè benìtibè p̄uu k̄tení kòò co. 19 Kè Fadisīēbe nnáá mbetabè ke tú: Ti í yóó na kédòò dēmarè, benìtibè bēmu we ntūnne.

Kerekibe do wantimè Yesu

20 Kè Kerekibe mabè kǎkè be mieke bèè do k̄tení Sedisademmu dibanni Kuyie mbáámmu. 21 Kè bèè k̄te kénáké Fidipu wèè yènní Betisaidaa Kadidee kó kutempē nke dò: Okóti, ti dó kǐyà Yesu nwe. 22 Kè Fidipuu náké Āntidee kè bèè nei bedé ké tì nàké Yesu. 23 Kè Yesu bè nàké ke dò: Dè tū̀̀kemu kè bè bo déúkūnne Onìtibire. 24 Timóm̄m̄nti nti n yóó di náké̀̀mè, kè bè í buotí mēdibii mmè ò́ m̄bo mē máà ndi, kè bè mē mmè buotí, dē m̄nn̄ni ndi mē ò́ yènnímè, kēbutē kè tidiit̄i p̄itè p̄eu. 25 Wèè bo ndó o fòm̄mu, ò bo mù fēt̄in̄ne, kè wèè í dó o fòm̄mu ketenkè kie mmieke kòo mmù m̄̀̀ke s̄áà. 26 Kòò m̄̀̀u p̄i n kó mutóm̄m̄ú, ò nni ntū, kè m borè wè nde mbó. Wèè p̄i n kó mutóm̄m̄ú n cice bo ò s̄ante.

Yesu nàké̀̀mè o k̄ũũ nk̄p̄éí

27 Di m̄̀̀nn̄ni n yèmmè c̄à̀̀rè mēdiè, m bo yí n d̄eet̄énè mē nf̄éũt̄im̄àà? B̄it̄i! N k̄tení mēè k̄p̄éí. 28 M bo yí: N cice déúkūnne a yèt̄ir̄i. Dē m̄̀̀nn̄ni kè bèè keè metammè mamè kēĩnk̄en̄i kè mē tú: N di déúkūnn̄emu ke bo yíé ké di déúkūnne. 29 Benìtibè bèè do dè bo k̄ékeè dē kó metammè kè bè dò: Fetap̄íéfè nfe. Kè betabè dò: Kuyie ntōnn̄i mar̄i dii ò b̄éinnè. 30 Kè Yesu bè nàké̀̀ ke dò: Di kèè m̄̀̀è tam̄mè í náá mm̄i k̄p̄éí, mē náá nd̄i k̄p̄éí nke. 31 Di m̄̀̀nn̄ni ndi

Kuyie nyóó bekénnèmè kutenkù kuu, di mmònnì ndi Kuyie nyóó betimè kutenkù kuu nkóo kpààtì.

³² Kè bè n dèe ndiì mònnì kudóú ìnkè, m bo yǔǔnní benìtìbè bεmou m borè * mmèmmε kudapāātí ìnkè nè ò yóó dekemè keǐnkè.

³³ (Ò do béi mεmmε ke bo benke ò yóó kú mùù kǔǔ mbotí nku.) ³⁴ Kè benìtìbè dò: Bè ti nàké ikuó miεke ke tú Kirisi yó nfòumu sǎǎ. A bo yǐmε ke dò bè bo dee nhonìtìbire kudóú? We ñnìtì bire nde? ³⁵ Kè Yesu bè nàké ke dò: Kuwenniku kpaá di bonèmu, kù né í yóó mǎnte, ñkérínè kè kù kpaá bo, kè dibìnnì báá di déété, ke yé wèè kèrí dibìnnì miεke ò í yémè ò kàri kè. ³⁶ Kuwenniku kpaá ke di bonèmu, ntánè ku, kè dèe yie nkè di naá nkuwenniku kó ibí. Yesu béi mεmmε kédeè kéíté késori.

Sifubε í tāmè Yesu

³⁷ Bá Yesu do mε ndòòmè tidietì péu kè bèe yà, bè í nhò tá. ³⁸ Kè dè bo dǎò Kuyie mpāānǎànì nǎànò Esaii do béi ñtì ke dò:

N Yìè, we nyie nha nǎànì ti nǎá ntì,
we mbanté a wērímú a benke mù?

³⁹ Esaii do béimmu mùù te kè bè í banté, ke dò:

⁴⁰ Kuyie nkuù bè yèìkùnne
kuù kpénkùnne be to,
bè yàà bo yà mèè kpéí nnè be nuò,
kébanté kè be yèmmèε ceete
kè kùu bè miεkùnne.

⁴¹ Esaii do yà Yesu kó tikpetì nti kènnáá nho kpéí.

⁴² Kè Sifubε kó bekótìbè péuu yie nYesu bá dè né í nfeí, Fadisĩεbe yàà bo bè bèti mèè kpéí kutíintouku.

* **12:32** De kó dinǎǎnkéè miεke Yesu nǎá mbè yóó ò dèe

43 Kε yĕ bè do dómè benìtìbè kó yesāā nyε kè dè pĕēté Kuyie nkperì.

Yesu náàntì bo ti bekénè

44 Kè Yesu pĭĕké ke dò: Wèè n tá dè í tú ò tá mí nwe m máà ò támu wèè n tōnní. 45 Wèè n yà ò yàmu wèè n tōnní. 46 Kè Yesu dò: N tú kuwenniku nku ke kàtení kutenkù miεke, kè wèè n tá ò bá mbo dibìnnì miεke. 47 Kòò mōù kèè n náàntì ke í dōori tì yēm̄mè mī í yóó ò bekénè, ke yĕ n yí kàtenímè ke bo bekénè kutenkù, n kàtení ke bo kù dεεtému. 48 Wèè n yete ke yete n náàntì, n náàntì tìi yóó ò bekénè diyìè sōnni yiè. 49 Kε yĕ n yí náámmè m móm̄muo n kpetì, n cice wèè n tōnní weè n duó n dò nkénáké tì benìtìbè ké tì mbè tié. 50 N yĕmu ke dò nhò yĕ n náké tì tu mufòm̄mu mùù bo sáà mu kpeti nti, dεε kpeí nte kè n nàá nhò yĕ n náké tì máà.

13

Yesu òúmè o tancòumbè naàcèi

1 Kè diyentébanni ntú nanke kè Yesu banté ke dò nho mōnnì tūàke ò bo ítémè ketenkè ìnkè kédeke o cice borè, ò né me ndómè o kabe bèè bo ketenkè ìnkè, kòò bè benke ò bè dómè mediè.

2 Bè yo ndìi mōnnì ke s̄ ndibòò dié nke ànné Sudaasi Isikadiyoti Simōó kó debire meyēm̄mè ò bo fiténèmè Yesu. 3 Yesu me nyēm̄mè ke dò nhò bonní Kuyie mborè, ke wĕti ku borè, kè kù ò duó ndemou. 4 Kòò íté kédáté o yaàbòrì, kébouté kuyààkù ò do bou kù o ka, 5 kéānné meniε ndibuu kéketé kénhou o tancòumbè naàcèi, ke ūtìnè kuyààkù ò do bou kù o ka. 6 Kétuoke Simōó Pìeri borè, kòò dò: F̄ n Yiè,

nkè fṣṣ ́úté n naàcèià? ⁷ Kè Yesu ò nàké ke d̀: Di mm̀nni n d̀ori d̀ a mu mbáá d̀ banté, a bo d̀ banté diyìè mari. ⁸ Kè Pierii yete ke d̀: A báá ́ú n naàcèi. Kè Yesu ò nàké ke d̀: Kè n yí ́ú a naàcèi ti bá nkpaá wē. ⁹ Kè Simṵ Pierii ò nàké ke d̀: Kè memme n Yiè, ndè í tú n naàcèi máà, ́únè n nṵ nè n yuu. ¹⁰ Kè Yesu ò nàké ke d̀: Wèè ẁò ò t́nke í d̀ nkéwṵ, kòò í ́ú o naàcèi nsi ke wenke. Díndi wennimu d̀ né í tú dimṵ.

¹¹ Yesu do ýmu wèè yóó ò fité, kè dèè nte kòò d̀: Di í wenni di mṵ.

¹² Ò ́ú dii m̀nni be naàcèi kédeè kédáátí o yaàb̀rì ḱkaroo bè yo ndè, ḱ bè beke ke d̀: Di banté n d̀̀ràà? ¹³ Di n yu ke tú Okóti, di Yiè, móm̄muṵ nwe, n we ntú. ¹⁴ Mí nwèè tú Okóti, di Yiè, kè nh ́ú dí naàcèi, di d̀ nkéh́úmu ditàbè naàcèi. ¹⁵ N di benke di d̀ nkénd̀ori m̀mm̄e ditàbè. ¹⁶ N di náá móm̄muṵ nwe, ot̀nt̀í í d̀unè ò p̄ nwè mut̄mmú, dit̄nni me nyí d̀unè wèè di t̄. ¹⁷ Di bantému d̀ kó m̀d̀̀r̀m̀è, m̀m̀è d̀̀r̀inè d̀ bo ndi naati.

¹⁸ N yí náá ndimṵ di kpéí, n ýmu n t̄āté bè, t̀i ẁri t̀i né d̀ nkéd̀̀m̀u t̀i tú: Nè wè ti wē nweè k̀nté ke n dok̀nè. ¹⁹ M p̀nke ti ndi nàkému kè t̀i mu nyí t̀̀kení, kè d̀ t̀̀kení dii m̀nni di nyé ke d̀ n tú, n tú wè. ²⁰ N di náá mmóm̄muṵ nwe, wèè c̀uté n t̄ nwè ò c̀uté mínwe, kè wèè n c̀uté ò c̀utému wèè n t̄nní.

Yesu nàkémè wèè yóó ò fité

(Wénté Matie 26:20-25 nè Mariki 14:17-21 nè Duku 22:21-23)

²¹ Yesu b́i m̀mm̄e kòò yèmm̀è caàrè mediè nkòò d̀: N di náá mmóm̄muṵ nwe di kóò m̀u wèè yó n fité.

22 Bá o tancòumbè í mbanté ò yě nwè kénwéí wéí betòbè. 23 Yesu tancòumbè kòdò m̀òu ò d́ wè mesàà, kòdò kàri koò pékénè. 24 Kè Simṳ Pierii ò pàsìrì ke d̀: Beke we ḱyà ò yě nwè nwe. 25 Kòo s̀nnṳ ḱebeke Yesu ke d̀: N Yiè wenninwe? 26 Kè Yesu ò nàké ke d̀: N yóó p̀òtè p̀èè tikũntì ḱeduó nwè nwe.

Memme ò p̀òtèmè p̀èè ḱeduó nSudaasi, Isikadiyoti bire. 27 Sudaasi c̀utè dìi m̀nni p̀èè kè dibṳ ta o yèmmè kè Yesu ò nàké ke d̀: A yóó d̀ò tì, d̀ò ti mecãã.

28 (Ò kàrinè bè ke yo, be kóo m̀òu í mbanté mùu te kòò ò nàké memme. 29 Sudaasi weè do me ntəumè idíítí, kè bèmabè yèmmè ñdò nYesu yě nwèè k̀te kédonténí dibanni kó mudii mmu, yoo wèe pã d̀marè bec̄iribè.) 30 Kè Sudaasii c̀utè p̀èè ḱeyè mecãã, ke s̀ ndè urike.

Ditannù p̀anni Yesu ti duó ndi

31 Sudaasi yè dìi m̀nni kè Yesu béi nke d̀: De m̀nni t̀̀kemu kè Onìtibire bo déúk̀nne de yètìrì, kédéúk̀nne Kuyie nkperi. 32 Kè Onìtibire dèúk̀nne Kuyie nyètìrì, Kuyie mmúnke bo déúk̀nne de kperi bàmbà. 33 M bí, n yí yó nkpaá ke di bonè kè d̀e m̀nte. N yitimu kè di bo n wammú ḱémónté, n nàké tì Sifube n ti ndi náá, di báá na ḱek̀te n k̀ri kè. 34 N di nàké ditannù p̀anni ndi, n d̀nè ditòbè. N di d̀ke mèè botí m̀me ndónè ditòbè. 35 Kè di d́ ditòbè, memme bè bo bantèmè ke d̀ ndi tú n tancòumbè.

Yesu nàkémè Pieri ò yóó ò p̀arikèmè

(Wénté Matie 26:31-35 nè Mariki 14:27-31 nè Duku 22:31-34)

36 Kè Simṳ Pierii ò beke ke d̀: N Yiè a k̀ri ke? Kè Yesu ò t̀́né ke d̀: A báá na ḱe n neinè bàmbà,

dè yóó yíemu kàa n tũnnɔ. ³⁷ Kè Pierii ò beke ke dò: N Yiè, ba nte kè m báá na ke da neinè bàmbà? N yiemmu ke bo kú a kpéí. ³⁸ Kè Yesu ò tẽnéné ke dò: A mènke yě nha bo kú n kpéínáà? N da náá mómumu nwe, tekote bo nyóó kuó nkàa pàrikè kuce mètããti ke tú a í n yé.

14

Yesu weè tu kuce

¹ Kè Yesu bè nàké ke dò: Di yèmmè báá caàrè. N tãnè Kuyie nké nni ntã. ² Mefiè nsũmu n cice cĩètè, kè dè do í dò memme nna bá mbéi. N kũnti ke bo tũnte di yó mborè nde. ³ Kè n kò ke tũnte di yó mborè, m bo wètení ke di túóté kè dí mbo m borè. ⁴ Di yému n kũnti kè, ke yé kuce.

⁵ Kè Tomaa dò: N Yiè, ti í yé a kũnti kè, ti bo yĩme kényé kuce? ⁶ Kè Yesu ò nàké ke dò: Mĩ tu kuce, nè timómumnti, nè mufòmumu. Òmòu í kəri n cice borè ke í yè m borè. ⁷ Kè di do n yé di na nyému n cice, di me nhò yému ke ò yà.

⁸ Kè Fidipuu béi nke dò: N Yiè, nti benke a cice kè dè nti sannè. ⁹ Kè Yesu ò tẽnéné ke dò: M me ndi bonè dii daà a mu nyí n yĩtáà? Wèè n yà ò yàmu n cice. Dè dómme kàa tú n da benke n cice? ¹⁰ A í tá ke dò n cice bo m miéke kè m bo o miékaà? N di náá ntii náãnti í tú n kpeti, n cice wèè bo m miéke weè pí nho tómmú. ¹¹ Nni ntánè m bomu n cice miéke kòo bo m miéke, kè di me nyí n tá tũ nni ntánè m pí mùu tómmú. ¹² N di náá mmómumu nwe, wèè n tá ò bo pí mmutómmú m pí mmù kè mù ndeu kèpèéte m pí mmù ke yé n kũntimè n cice borè. ¹³ Di bo mɔɔ dèè

kó dimàà nè n kó diyètìrì, m bo dè dòò kédéúkùnnè n ciccè yètìrì. ¹⁴ Kè di mǎo dèmarè nè n kó diyètìrì m bo dè dòò.

Wèè n dǎ wè nyíé n kó tináàntì

¹⁵ Kè di n dǎ mpínnè n tannò. ¹⁶ M bo bántè n ciccè kòo di duǎnní obáàntì tǎù, kòo ndi bonè sǎǎ. ¹⁷ Wèè tu Muyaáansààmù timómmǎnti kǎmu, kutenkù kuu nkǎbe báá na ké mù cǎuté, bè í mù wùó mbè me nyí mù yé, díndi me mmù yému, kè mù di bonè ke bo di miéke.

¹⁸ N yí yóó di yóu kè dí ndò nyiciribí, n wētínímu di borè. ¹⁹ Dè bo yíé sǎnǎpó kutenkù kuu nkǎbe ténke bá n yà, díndi me n yóó n yàmu ke yé n fòumè kè di yó nfòu. ²⁰ Dè kó diyíè di bo banté ke dò m bo n ciccè miéke, kè di bo m miéke, kè m bo di miéke.

²¹ Wèè yie n náàntì ke dǎori tì yémme wèè n dǎ, kè wèè n dǎ, n ciccè bo nhò dǎ, kè nní nhò dǎ kòò benke m máà.

²² Kè Sudii ò beke ke dǎ: N yíè ndè dòmmè kǎa bo ti benke a máà, ke báá benke a máà kutenkù kǎbe. ²³ Kè Yesu ò tǎnné ke dǎ: Wèè n dǎ ò yó mpímmu n náàntì kè n ciccè nhò dǎ, kè tí kǎtení ké nhò bonè. ²⁴ Wèè í pǐ n náàntì ò í n dǎ. N di náá ntì náàntì í tú n kpeti, n ciccè wèè n tǎnní o kpeti nti.

²⁵ N ti ndi nǎkému ke kpaá ke di bonè. ²⁶ Obáàntì Muyaáansààmù n ciccè yóó duǎnní mù n kó difòtìrì mù bo di nǎké demǎu, ké di dentè n di nǎké tì timǎu.

²⁷ N di duó ndiwèi ndi, n kó diwèi. N yí di ndi duó nkutenkù kuù nkǎme, di yémme báá cǎarè, di kǎmbùàtì báá do. ²⁸ Di kèèmu n di nǎkémè ke tú n kǎnti n ciccè borè ke wētíní. Kè di do n dǎ dè na ndi naatimu ke yé n kǎntimè n ciccè borè wèè dèu ke m

pēēté. ²⁹ N tì ndi nàkému kè dè mu nyí tùòkení, kè dè bo yie nkè dè tùòkení diì m̀nni di ntá. ³⁰ N ténke í yóó di náké tìmatì péu, ke yé kutenkù kuu nkòò kpààtì kèrínímè, ò í m̀ke muwērímú mamù n yīnkè. ³¹ Ò kèríní kè kutenkù k̀be bεε bo banté ke dò n dó n cice ke d̀ori ò dómè. Íténè kè tí pēēté.

15

Yesu d̀onnenèmè o máà mutie bè tú mù f́nyī

¹ Kè Yesu dò: Mī tú f́nyī tie kó dikūnni kè n cice tú wèè mù te. ² Iba ke ì n tukúnè ke í peí ò ì kōūmu, kè ibake ì peí ke ì ḱí kè ì bo d̀ke peíté. ³ Tináahtì n di náké tì dié nke di cìemu, kè di wenke páíí. ⁴ Di nni ntaunè kè n di taunè. Kutebaku báá na képeité ke í taunè mutie. Mè botí nku di báá na képeité ke í n taunè.

⁵ Mī tú mutie kūnni kè di tú ibake, wèè n taunè kè nh ò tàunè weè peí yebe péu, kè di í n taunè di báá na kédò d̀marè. ⁶ Wèè í n taunè Kuyie nhò dootóomu, kutebaku ̀ kpeí kè b̀e kù dootóo mèè botí, kè b̀e kù t̀oté kécúu nkè kuu cúté. ⁷ Kè di n taunè kè n náahtì bo di mieke, m̀onè di dó dè, m bo dè ndi pã. ⁸ Kè di peíté yebe péu, memme n cice yètirì bo deukemè, kè d̀e benke di tùmè n tancòumbè. ⁹ N cice n dó mèè botí, m me ndi dó, n f́íkúnè. ¹⁰ Kè di pī n tannò m bo ndi dó kè di nf́ííkú, m pīmmè n cice tannò kòò n dó kè n f́ííkú.

¹¹ N ti ndi náké kè dè bo yie nkè di m̀ote n kó diwèi ndi kè di di píe. ¹² Ntenè n di náké diì tannùu: Ndónè ditòbè n di dó mèè botí. ¹³ Wèè duó nho f̀ommu o k̀be kpéí, weè bè dó mediè. ¹⁴ Kè di d̀ori n di náké diì nùu di tú n népobè mbe. ¹⁵ N ténke í di tú

betāmbè, ke yé otōnti í yémè wèè ò duós mmutāmmú ò dōōri dè. N di tú n népobè mbe, ke yé n di benkemè n cice m benke dè demou. ¹⁶ Dîi í n tãáté mûi di tãáté, ke tú di kate képeité yebe yèè yó mbo sãà kè dèe yie nkè di mō dèè kó dimàà n cice nè n kó diyètìrì, wèè dè ndi pã. ¹⁷ N di duós dii tannùù tú: Di bo ndómè ditòbè.

Kutenkù kàbe níimmè Yesu nè o kàbe

¹⁸ Kè kutenkù kàbe di níi, nyénè ke dò mbè keté ke níi mínwe. ¹⁹ Kè di do ntú kutenkù kàbe bè na ndi dómú, di me nyí tú ku kàbe, ke yé n di dennenímè kutenkù, deè te kè bè di níi. ²⁰ Dentenèní n di nàké tì: Otōnti mōù í deunè wèè ò duós mmutāmmú. Kè bè n fěũ mbè yóó di fěũmmu kè bè me nyie n kpèti bè yóó yiemmu di kpèti. ²¹ Bè yóó di fěũ ndi tú mèè kpéí nke n kàbe, ke yé bè í yémè wèè n tōnní. ²² Kè n do í kōtení ke bè nàké dè na bá ntú be kó meyetímè, n né me nkōtenímè ke bè nàké bè báá na képeri. ²³ Wèè n níi ò níimmu n cice. ²⁴ Kè n do í pī mmutāmmú otòù mōù í na ke pīmmú, kè bè yà, dè na bá ntú be kó meyetímè. Bè me mmù yàmú ke ti níi, mmí nnè n cice. ²⁵ Tìi wàri be kó ikuó mieke tìi dōò tìi tú: Bè n níi detetìrè.

²⁶ Obáañti Muyaánsààmù n cice yó n duós mmù kè n di duós, mù bo tuòkení dii mōnnì mù yó nnáá n kpéí nke. ²⁷ Kè di múnke n náá n kpéí, nke yé di m bonèmè nè diketíríní.

16

¹ N tì ndi nàké dè bo yiemmè mme kè di báá duós. ² Bè bo ndi betì titííntouti, mōnnì marì ké ndi kōù kè be yèmmè dò mbè pī Kuyie ntōmmú. ³ Bè yó ndōōri

mεμμε βέ ί γέ μέε κρεί nκε n cice, βέ με νύί n γέ m mómμuo. ⁴ N ti ndi nàkému kè de mònñi tùkεní, di dentení n di nàké tì, n yí tì ndi nàké nè dimònñi κε γέ n di bonémè.

Yesu nàkéme Muyaánsààmù yóo pĩ mmùù tōmmú

⁵ Di mòmònñi n kũnti wèè n tōnní o borè nde, di kóò mōu με νύί m békú n kōri kè. ⁶ Kè di yèmmè né cààrè n di nàké mèè κρεί n kōri kè. ⁷ N di náá mómμuo nwe, kè n kò dè bo ntú di kó mesàà, nκε γέ kè n yí kò, Obáàntì sààwè í kōriní, kè m με nkò m bo wè ndi duōnní. ⁸ Obáàntì bo kōtení diì mōnni, ò bo nte kè benitibèe banté be yei, kébanté dèè tú timómμōnti, kébanté Kuyie mbeénti bomè. ⁹ Be yei ntú βέ ί n tāmè. ¹⁰ Bè í bantémè κε dò n dōari Kuyie ndómè κε kũnti ku borè, di ténke í yó n yà, ¹¹ kébanté κε dò nKuyie mbeénti bo κε γέ Kuyie mbekénèmè kutenkù kuu nkóo kpààti κε dèè.

¹² Tináàntì kpaámu péu n na ndi nàké tì, di με mmu mbáá na ké tì kèè di mmònñi. ¹³ Muyaánsààmù mùù tu timómμōnti mù bo kōtení diì mōnni, mù bo di náké timōu, κε γέ mù í yó nnáámmè nè mu kó muwērímú, mù yó nnáá mmù kèè tìnti κε di náké dèè kpaaní. ¹⁴ Mù bo nni nsántí κε γέ mù yó nnáámmè mù kèè tìnti m borè. ¹⁵ N cice mōke dè demōu dè tú n kperε nde, dèè te kè n tu Muyaánsààmù bo ndi náá mmù kèè tì m borè.

Yesuyèmmè o kabeyèmmè bo cààrè kéwēte kénarike

¹⁶ Dè bo yíé sámpó di ténke bá n yà, kè dèe wēte keyíé sámpó kè di n yà, κε γέ n kũntimè n cice borè.

¹⁷ De mōnni kōo tancóumbè mabè mbékú betōbè κε tú: Ōnti náàntì tu, dè bo yíé sámpó di ténke bá n yà,

kè dèe wēte kényíe sám̀pó kè di n yà, ke yé n kũntimè n cice borè? ¹⁸ Ba ntú dè bo yíe sám̀pó? Ti í banté mùu mē ntú.

¹⁹ Kè Yesu banté bè dómè kòò beke ké bè nàké ke dò: Di dó kēbanté mùu tu dè bo yíe sám̀pó kè di ténke bá n yà, kè dèe yíe sám̀pó kè di wēte ké n yaà? ²⁰ N di náá mmómmuə nwe, di bo kəmmú, kè kutenkù kəbe nyānku. Di yèmmè bo caàrè, ke de kó meyeñcaàrìmè né naá ndiwèi. ²¹ Onitipòkù peí dii m̀nni dè ò nhò yóumu, ke yé o m̀nni t̀̀kè m̀ kè debire yènni ke dèe wèe yènkò kuyonku, ke yé ò peitè m̀ oniti. ²² Di kperè mē ndò, di yèmmè caàrèmu di m̀m̀nni, ke bo narikè di bo wēte ké n yà dii m̀nni, bá òm̀òu báa na kèdeite de kó kuyèñnaati.

²³ Kè de kó diyie t̀̀kè di ténke í yó mbeke t̀matì n di náá mmómmuə nwe de kó diyie di móú dèe kó dim̀àà n cice nè nkó diyètìrì ò bo dè ndi pã. ²⁴ Nè yíenni di mu nyí m̀ə dèmarè Kuyie nè n kó diyètìrì, m̀ənnè kè kù di pã, kè di yèmmè ñnaati.

Yesu namè kutenkù

²⁵ N di nàké de kó tináahtì nè dináaħhantìrì ndi, de m̀nni kraanímu, n ténke í yo ndi náánnè ke di āmmù, de m̀nni n yó ndi náá mpáí nwe n cice kpeti. ²⁶ De kó dim̀nni di bo mmóú n cice di dó dè nè n kó diyètìrì. Dè í tú n yē n yó nhò báa ndi kpéi. ²⁷ N cice mómmuə ndi dómù di n dó mèe kpéi, ke tá ke do m bonní o borè. ²⁸ N yiténí n cice borè nde ke k̀tèní kutenkù, ke iti kutenkù ke kũnti n cice borè.

²⁹ Kòo tancóumbèe ò nàké ke dò: Nte a náámmè páíi bá a í āmmù. ³⁰ Di m̀m̀nni ti bantému ke dò nha yé dem̀ə, kè dè í dò nhòm̀əu benné ké nda békú t̀matì. Dèe te kè ti tá ke dò nha bonní Kuyie mborè.

31 Kè Yesu bè beke ke dò: Di tá di mmònnàà? 32 De mònni duunnímu ke tùòkení, kè di bo cíété kékũũ ndi cēí kè n yóu. M me nyí yó mbo m máà, n cice m bonèmu. 33 N ti ndi nàké kè dè bo ndi naatimu ti kó metaummè miéke, bè yóó di fěũmmu, di yèmmè né báá caàrè n namu kutenkù.

17

Yesu bàítèmè Kuyie nho tancòumbè kpéí

1 Yesu béi mme mme kédeè kébóuté keĩnkè ke dò: N cice de mònni tùòkemu, déúkũũne a bire yètiri kè dè déúkũũne a kperi. 2 Ke yé a dè duómme muwěrimú kè dè bo duó mmufòmму mùù bo sãã benitibè a dè duó mbè. 3 Bè bo yíétèmè fõ nKuyie mmómmonku kùù bo kumáà, nè Yesu Kirisi a tōnni wè deè tú mufòmму mùù bo sãã. 4 N dèemu mutōmmú a yé m pí mmù ke déúkũũne a yètiri ketenkè ñnkè. 5 Di mmònni n cice déúkũũne n yètiri, kè n duó ndisānni n do mōke di a borè kè kutenkù mu nyí dò.

6 Míi duó nkè bè da yíété, benitibè a dèitení bè kutenkù, ke bè nni nduó, fõ dè do bè te ke bè nni nduó nkè bè yie nha náantì. 7 Bè bantému di mmònni ke dò mmōke dèè kó dimàà bonní a borè. 8 Ke yé m bè nàkémè tináantì a n duó nti kè bè tì cōuté ke banté ke dò m mēnke bonní a borè ke yie nke dò nfõ dè tōnni.

9 N yí da báá nkutenkù kabe kpéí, n da báá nha n duó mbè kpéí nke, ke yé fõ bè temè. 10 M mōke dè tú a kperε nde, kàa mōke dè tú n kperε. Memme kè bè déúkũũnko n yètiri. 11 N kũnti a borè nde, n ténke í yó nkpaá kutenkù miéke, kè bembε yó nkpaá. N cice wèè dò mpáíí, m̄p̄í mbe nè a kó diyètiri kè bè

12 *ńwē nke* dọ onìtì omáà mí nnè f́ nti dòm̀m̀. *M* b̀è bonè ke b̀è bààm̀u kuteńk̀ù miéke ǹè a kó diyè̀tìrì, ke p̄i nha n duó mb̀è bá be kóò m̀òu í feti, k̀è d̀è í tú wèè do dọ nkéfetì wènwe k̀è d̀èe d̀òò tì wàri ke yèmm̀. *13* *Di* m̀m̀ònnì n k̀ũnti a borè nde, ke kpaá ke bo kuteńk̀ù miéke, ke b̀è nàá nkè b̀è bo mm̀òke n kó diwè̀i m̀ediè. *14* *M* b̀è nàkèmu a kó tináańtì k̀è kuteńk̀ù k̀òbe b̀è n̄i b̀è í tú m̀èè kpéi nkuteńk̀ù k̀òbe k̀éńdònnè m móm̄muò n yí túm̀è kuteńk̀ù kou. *15* *N* yí da báá nke yè nha b̀è dènne kuteńk̀ù miéke, n yè nha mb̀è kánkè oyèiwe nwe. *16* B̀è í tú kuteńk̀ù kuu nk̀òbe, m móm̄muò n yí túm̀è kuteńk̀ù kou. *17* *Wénk̀ũnnè* be né a náańtì, a náańtì tu timóm̄m̀nti nti. *18* *A* n tōnní m̀èè botí kuteńk̀ù miéke m̀me mb̀è tũ̀ò nku miéke. *19* *N* duó m máà beè kpéi, k̀è d̀è bo yie nkè b̀è m̀enke ntú a k̀òbe.

20 *N* yí da báá m̀beè máà kpéi, n da báamm̀u ǹè b̀èè yóó keè a náańtì k̀è nni ntá be kpéi. *21* *N* da báá nke tú b̀è *ńwē nke* dọ nhonìtì omáà, mí nnè f́ nti dòm̀m̀ k̀è nti taunè k̀è kuteńk̀ù banté f́òò n tōnním̀. *22* *M* b̀è duóm̄mu tikpetì a n duó ntì, k̀è b̀è bo *ńwē nke* dọ nhonìtì omáà m mí nnè f́ nti dòm̀m̀. *23* K̀è nní m̀bo be miéke k̀àa m̀bo m miéke k̀è b̀è *ńwē nke* dọ onìtì omáà, k̀è kuteńk̀ù banté f́òò n tōnním̀ ke b̀è d́ a n d́ m̀èè botí.

24 *N* cice n d́ k̀è m borè a n duó mb̀è nde m̀bo, ke wúó n kpetì a n duó ntì ke yé a n d̀òkem̀ ke mu nyí d̀òò kuteńk̀ù. *25* *N* cice a tú timóm̄m̀nti yiè nwe, kuteńk̀ù k̀òbe í da yé, mí m̀me nda yèmu, k̀è n tancòumbè yé ke dọ nf́òò n tōnní. *26* *M* b̀è nàkèmu a tú wè ke yó nsókè ke b̀è benkú, k̀è b̀è nyé ke dọ nha b̀è d́ a n d́ m̀èè botí, k̀è m bo be miéke.

18

Bè pīrīmè Yesu

(Wénté Matie 26:47-56 nè Mariki 14:43-50 nè Duku 22:47-53)

¹ Yesu nàké memme kédeè, nè o tancóumbè kè bèe íté kékote Setinoo kó kukó, kè kupúú makù dè bo, kè bèe ta ku miεke. ² Sudaasi wèè yóó fíté Yesu ò do yému de kó kupúú, ke yé Yesu nè o tancóumbè do kōrimè deborè sáà. ³ Ikuó niùbè kó bekótíbè nè Fadisiēbe kè bèe tōnni behāāpòmbè nè ntihāāpònti tìi bàà Kuyie ncīētè kè Sudaasii bè niité kè bè tō fiti nè dehāanne ke tōnè tikpàrinenti. ⁴ Yesu me nyémè tìi yóó ò tùàkení, kòò tóonko be borè ké bè beke ke dō: Di wanti we? ⁵ Kè bèe ò tēíné ke dō: Yesu Nansareti kou. Kè Yesu bè nàké ke dō: Míwwe! Kè Sudaasi wèè ò fité kòò bè neínè. ⁶ Ò bè nàké dii mōnni ke dō: Míwwe. Kè bè mbótírí ke duò. ⁷ Kè Yesu wēte ké bè beke ke dō: Di wanti we? Kè bè dō: Yesu Nansareti kou. ⁸ Kòò dō: N di nàkému ke tú mīwwe, kè di wanti mīwwe, yóunè betòbè kè bèe íté.

⁹ Memme kè dèe dōò kéndònnè ò béi nti ke tú: N cice n yí fétinne a n duó mbè kóò mōu. ¹⁰ Kè Simoo Pierii kpatε disiè kékōū ikuó niùti diewè tōnti toò youri. De kóò tōnti yètiri do tú Madikuusi. ¹¹ Kè Yesu nàké Pieri ke dō: Nōnne a siè di nòrikù, a yèmmè dō m báá yà febòòfè n cice n duó nfèà?

Bè kàtenèmè Yesu Anni borè

¹² Kè behāāpòmbè kóò kótii duó ndinùu tihāāpònti nè tìi bàà Kuyie ncīētè kè bèe pí nYesu kébou. ¹³ Ke kété kóò kàtenè Anni, Kayifu còkù cīētè, wèè do tú ikuó niùti diewè de benni. ¹⁴ Wèè Kayifu

do nàké Sifube ke dò: Dè bo nwenni onìti omáà bo kúmè kubotí kumou kpéí.

*Pieri nènnimè Yesu
(Wénté Matie 26:69-70 nè Mariki 14:66-68 nè
Duku 22:55-57)*

¹⁵ Simoo Pieri nè Yesu tancóuntì tòu mòu, kè bè ñtũ nYesu. Ikuó niùti diewè né me nyémè Yesu tancóuntì tòu, kè wenwee ta. ¹⁶ Kè Pieri nkpaá ditowaà ke kari dibòri kè Yesu tancóuntì, ikuó niùti diewè yé wèe yènní kénáké osapàà nwèè bàa dibòri kè Pieri bo ta. ¹⁷ Kè de kóo sapàà mbekke Pieri ke dò: A múнке í tú we ñnìti kóò tancóuntì nweà? Kè Pieri dò: Ǿ! N yí ò tú!

¹⁸ Ke só mmuséé mbo kè behããpòmbè nè betõmbè kè bè tòtinne muhãá nke iiri, kè Pieri ncómmú ðeborè ke iiri.

*Ikuó niùti diewè beké ti Yesu o tié nyĩnkè
(Wénté Matie 26:59-66 nè Mariki 14:55-64 nè
Duku 22:66-71)*

¹⁹ Kè ikuó niùti diewèe beke Yesu o tancóumbè kpeti nè o tié nkpeti. ²⁰ Kè Yesu ò tẽĩné ke dò: N yí nàké òmatì disàri, nh ãã ntiè ntitíintouti nè Kuyie ncíètè dietè mièke nke Sifube bemou ãã tíí ndè. ²¹ Dè dõmmè kàa m bèkú? Bekke nh ã nnáá nkè bèè bo, bè yému n nàké ti.

²² Yesu béi memme kè kuhããpònkù kùu ò tòkénè kè kùu ò bènte ke dò: Ikuó niùti diewè nwe a náámmè memmaà? ²³ Kè Yesu dò: Kè m béi tiyeiti nti benke tì tu tiyeiti? Kè m me béi tisaàti nti ba nte kàa m poté?

²⁴ Menìme kè Anni yóu kòo nkpaá bou kòo ò duónko ikuó niùti diewè Kayifu.

Pieri nènнимè Yesu
(Wénté Matie 26:71-75 nè Mariki 14:69-72 nè
Duku 22:58-62)

²⁵ Kè Simᵋ Pieri ñdè kpaá ke iiri, kòò mᵋu wēte kòò beke ke dᵋ: A í tú we ñnìtì kóo tancᵋuntì ñweá?

Kè Pierii ò nènni ke dᵋ: N yí ò tú. ²⁶ Kè ikuᵋ ñiùtì diewè kóo tᵋntì, Pieri dàte wèè toᵋ cīḗtè kouu béi nke dᵋ: N do da yāmu kàa ò neínè kupúú miēke. ²⁷ Kè Pierii wēte kòò nènni ke dᵋ: N yí ò yé. De mᵋnnì kè tekotee kuᵋ.

Pidati bekénèmè Yesu
(Wénté Matie 27:1-2, 11-14 nè Mariki 15:1-5 nè
Duku 23:1-5)

²⁸ Kè bèè ítenè Yesu Kayifu cīḗtè, kóò sᵋónnè kùmandáa cīḗtè kè dè kpaá uu, kè Sifube ye te mutarimù bè yàa bo sãũ mēè kpéi mbemáa képaá ndiyentébanni kó mudii. ²⁹ Kè Pidatii yènní ké bè beke ke dᵋ: Di yē nhonìtì yie ñcàke ba? ³⁰ Kè bèè ò tēñné ke dᵋ: Kòò do í càke dèmarè, ti na bá nhò kᵋtènní a borè. ³¹ Kè Pidatii bè nàké ke dᵋ: Túóténè we, kóò bekénè di mómmᵋmbe di kuᵋ dòmmè. Kè bè dᵋ: Ti kó ikuᵋ í yie nti kuᵋmè òmᵋ.

³² Kè dè bo yie nkè dèe dᵋò Yesu do yē nhò yóó kú mùu kũũ. ³³ Kè Pidatii ta kudieku kényú Yesu kóò beke ke dᵋ: Fᵋᵋ tu Sifube kóò kpaàtàa? ³⁴ Kè Yesu ò tēñné ke dᵋ: A m békú nè amáa ndaa? Kè betᵋbè beè yē nha m beke? ³⁵ Kè Pidatii ò tēñné ke dᵋ: N túmu Sifua? A botí kᵋbe nè ikuᵋ ñiùbè kó bekótibè beè da kᵋtènní m borè. A càke ba? ³⁶ Kè Yesu ò tēñné ke dᵋ: N kó tikpàtì í tú kutenkù kuu nkpeti, kè tì do nti ntú, n kᵋbe na mbàaomu bá Sifube bá m pĩ. N kó tikpàtì me nyí tú kutenkù kuu nkpeti. ³⁷ Kè Pidatii ò beke ke dᵋ: A tú okpàtì nwe yáa ba? Kè Yesu ò

tḗnné ke dò: A ti mbéi, n tú okpààtì nwe ke kòtèní kùtènkù, kè bè m peité kè m bo náké timóm̄m̄nti. Bèè dó timóm̄m̄nti beè kemmu n náànti.

Bè do yēmmè bēe kuᵛ Yesu

(Wénté Matie 27:15-31 nè Mariki 15:6-20 nè Duku 23:13-25)

³⁸ Kè Pidati dò: Ba ntú timóm̄m̄nti? Ò béi mm̄emme kényè kékote Sifube borè ké bè náké ke dò: N yí yà onìti yie n càkemu ke dò nti ò kùᵛ. ³⁹ Kéndonnè di kó ikuᵛ mieke di ãᵛ duóm̄m̄ nè n fīī nkukpetínkù makù diyentébanni yiè, di dó n fīī nSifube kóo kpààtàà? ⁴⁰ Kè bèe wekíí ke dò: Ti í dó a fīī nyie, ti dó a fīī mBarabaasi nwe!

Barabaasi me ndo tú onitikòùti nwe.

19

Bè òóm̄m̄ Yesu ipo kó dipì

¹ Mēm̄me kè Pidatii duó nkè bèe puotí Yesu yedá. ² Kè tihāāpònti duoke ipo kó dipì kòò òò, kòò dàtínné diyaabòrì wūōrì. ³ Ke níí tóónní kòò d̄au nke dò: A kpeínàà Sifube kóò kpààtì? M̄bo sáà! Kòò bènte. ⁴ Kè Pidatii wēte kényènní ké bè náké ke dò: N yóó ò dènnemu kè di banté n yí yàmè ò càkemu ke dò nti ò kùᵛ. ⁵ Kè Yesu yènní ke óké ipo kó dipì ke dáátí diyaabòrì wūōrì, kè Pidati dò: Ntènè we! ⁶ Ikuᵛ niùbè kó bekótíbè nè tihāāpònti tìl bàà Kuyie ncīètè kè bèe yà Yesu kèpīéké ke dò: Baaké we kudapāātí! Kè Pidati dò: Túóténè we di móm̄m̄m̄be kébaaké! Mí n yí yà ò càke mù ke dò nti ò kùᵛ. ⁷ Kè Sifube ò tḗnné ke dò: Ti kó ikuᵛ tú ò dò nkékuᵛmu, ò yī mēè kpéí nhò tú Kuyie mBire.

⁸ Kè Pidatii keè de kó tináaṅtì kè kufṣwaá nhò auté. ⁹ Kòo wēte kéta kudieku kébekε Yesu ke dò: A yènní de?

Yesu me nyí nhò tēnné tìmatì. ¹⁰ Kè Pidati dò: A í dó ké n tēnné tìmatàà? A í yé ke dò m m̀ke muwērimú ke bo na ke da fīī, ke m̀ke muwērimú ke bo na ke da baakáà? ¹¹ Kè Yesu ò tēnné ke dò: A na bá mm̀ke muwērimú mamù n yīnkè kè Kuyie ndo í mù nda duó. Deè kpéi nte wèè m pī nke da duó nkòo kó meyi ndeunè a kōme.

¹² De m̀nni kè Pidati ndó kéfīī nYesu, kè Sifubεε pīéké ke dò: Kàa ò fīī nha í dó okpààti diewè Sesaa, wèè tú omàà okpààti, ò yetε Sesaa kpεti nti.

¹³ Kè Pidatii keè de kó tináaṅtì kédennení Yesu kékari obeénkari ĩnkè, bè tú dè dibòri bè ce di. Nè ebedee kó tináaṅti: Kabata. ¹⁴ Dè do tú diyie sɔnni yiè ndi kè diyie còmmú yeyɔ kè dè né bo wenté diyentébanni. Kè Pidatii náké Sifubε ke dò: Ntenè di kóo kpààti.

¹⁵ Kè bèè pīéké mediè nke dò: Baaké we! Baaké we kudapãáti ĩnkè! Kè Pidati dò: M baaké di kóo kpààti kudapãáà? Kè ikuó niùbè kó bekótíbè dò: Ti í m̀ke okpààti tòu m̀u kè dè í tú Sesaa.

*Bè baakémè Yesu
(Wénté Matie 27:32-44 nè Mariki 15:21-32 nè
Duku 23:26-43)*

¹⁶ M̀mε kè Pidatii bè duó nYesu kè bè ñkòrinè ke bo baaké. ¹⁷ Kè Yesu ñtɔ o dapãáti kétuakε dibòri mari bè tú di kuyukóũ, nè be kó tináaṅti mieke Kodikotaa. ¹⁸ Deñde bè baakémè Yesu kudapãáti nè benitibè mabè bèdébè, kòo soó mbe cuoke.

¹⁹ Kè Pidatii duó nkè bèè wāri tedabεetè ke dò: Yesu Nansareti kou, Sifubε kóo kpààti, kédanne

kudapāātí yómmè. ²⁰ Bè do baaké dè Yesu do í dētirinè dihei. Bè do wāri ebedee nè datēē nè kereki nwe kè benitibè péu mpēnkù ke tì kàà. ²¹ Kè ikuó niùbè kó bekótíbèe náké Pidati ke dò: A na bá nwāri ke yī Sifube kóò kpààtì, wāri ke dò ò yē nhò tú Sifube kóò kpààtì. ²² Kè Pidati dò: N wāri tì tiñti.

²³ Kè tihāāpòntii baaké Yesu kédeè kětóté o yààtì yecúò yènàà, bá kù nè ku kpeti, kè dè nkpaá o yaàbòrì dierì diì í mọke kuyī. ²⁴ Kè tihāāpòntii náké titòbè ke dò: Ti báá kěté di nyaàbòrì, ti tãũ tété keyà wèè bo di di.

Mēmme kè dēe dòò tì wāri ke yēmmè tii tu: Bè totí n yààtì ke tãũ n yaàbòrì dierì tété. Tihāāpònti do me ndòò.

²⁵ Kè Yesu yō nè o yō nantè nè Maari Kodopaaasi pokù nè Maari Makitadaa kou, kè bè còmú Yesu dapāātí také. ²⁶ Kè Yesu íwúó nho yō kòò pekénè o kóò tancòuntì ò dọ wè mediè, nkòò ò náké ke dò: N yō, nte a biré. ²⁷ Ke náké o kóò tancòuntì ke dò: Nte a yō.

Mēmme kòò ò tùóté kékonnè.

Yesu kumè

(Wénté Matie 27:45-56 nè Mariki 15:33-41 nè Duku 23:44-49)

²⁸ Yesu me nyémè ke dò ndemou dè dòò kébéi nke dò: Sinéyēi sii nà bo, kè dè bo dòò tì wāri ke yēmmè.

²⁹ Ke sọ ndidúu marì dè ñkú ke píéké menéyāā nkè tihāāpòntii méú disòsũè me miéke kécəw isópù kó kudəú keyoutoo kētuú nYesu nùu. ³⁰ Kòo sũòte menéyāā nke béi nke dò: Demou dè dòòmu.

Ke sīnné o yuu kékú!

Kuhāāpònkù kũmè Yesu píku dikpānni

³¹ Dè do tú diyìè sɔnni ndi kè dè né bo wenté teom̄pùtè, kè Sifube nyīèkù teom̄pùtè bo nsóm̄mè bè kpaá idapāāti ĩnkè. De kó teom̄pùtè do máánè diyentébanni ndi, kè Sifube mɔɔ Pidati dinùù ke bo píé bè baaké bè tààke, ké bè cūñní.

³² Mem̄me kè tihāpòntii kɔte kèpíé bè baakénè bè Yesu be tààke. ³³ Ke tuake Yesu borè kénsó nhò ku, bá bè í mpié o tààke. ³⁴ Kè kuhāpònkù makùu kũũ o píkù dikpānni kèduute, menie nnè meyĩ nkè dèe yènní. ³⁵ Wèè dè yà wèè nàá nkòo nàá ntì tú timóm̄manti, ò yà tì ò ti nnáá nkè dè bo yie nkè di ntá. ³⁶ Dè dòò ti wàri ke yemmè mme tii tu: Bè í yóó kéété o kǔ marì. ³⁷ Kè titeti wàri ke tú: Bè yóó yàmu bè dùùte wèè píkù.

*Bè kũnnémè Yesu
(Wénté Matie 27:57-61 nè Mariki 15:42-47 nè
Duku 23:50-56)*

³⁸ Dè dòò mem̄me kédeè, Sosefu Adimatee eì kou wèè do tú Yesu kou kè dè sòri, ke yé ò do démè Sifube, kòo kɔte kè mɔɔ Pidati dinùù ke bo túóté Yesu. Kè Pidatii yie, nkòo kɔte kóò tùóté. ³⁹ Nikodemmu wèè do kàte keyènkè makè kèyà Yesu kòò múnkèe kɔte, ke tɔ tùdààrí kòò kɔrenè mutie mùù ñ nte kòo cii báá pāake mecā. De kóò tùdààrí do bo ríbo cidóòbè sipísitāāti. ⁴⁰ Bédé kè bèe túóté Yesu kédòò Sifube ñ dɔòmè, kóò pǔ ntiyàāti kèyɔre tùdààrí.

⁴¹ Bè do baaké dè Yesu, dè do tókénè kupúú makù nku, kè kufōti pànkù makù dè bo bè mu nyí tanné kù òmòu. ⁴² Dè do yóó wenté teom̄pùtè nte, kè dèe ñte kè bè ndó mecā, de kó kufōti né me ntókémè deborè, kè bèe dè nhò dɔú.

20

Kufōtikperí

(Wénté Matie 28:1-8 nè Mariki 16:1-8 nè Duku 24:1-12)

¹ Dìmáàsi kó kukūnwentóo kè dè nkpaá ke uu kè Maari, Makitadaa èi kouu, kate kufōti kénsó nditári pòòtè. ² Kòo coké kèwēte kénáké Pieri nè Yesu tancòuntì tòu Yesu dó wè ke dò: Bè kūtému ti Yiè, nti me n yí yé bè ò yīmè.

³ Pieri nè Yesu tancòuntì tòu kè bèe íté kénkòri kufōti ⁴ ke cokù kè Yesu tancòuntì tòu diénnè Pieri kétuàke kufōti, ⁵ késíéké kényà tiyààti bè do pōũ nti Yesu kè ti duó ò me nyí nta. ⁶ Kè Simɔɔ Pierii tuàkení kéta kényà tiyààti bè pōũ nti Yesu kè ti duó ketenkè. ⁷ Kè kuyààkù kùù do fī ndiyuu kè kù kpéú ke cãã nke duó. ⁸ Kè Yesu tancòuntì tòu wèè do niité kétuàke, kòò múnkèe ta kényà kéntá. ⁹ (Yesu tancòumbè mu ndo í banté tìi wàri ke tú: Yesu do nkéyánté.) ¹⁰ Dè kó difōnkúò kè Yesu tancòumbèe kò.

Yesu yàntémè

(Wénté Matie 28:9-10 nè Mariki 16:9-11)

¹¹ Kè Maari kpaá kécómmú kufōti bènnì ke kuò, nke sīnné késíéké ¹² kényà Kuyie ntōrè yèdèè kè yè dàátì tiyààpéitì ke kari bè do dǎú ndè Yesu, dii nho yuu do duó dè, diterì o naàcèi do borè. ¹³ Kè yèè ò beke ke dò: Onitipòkù a kuònnè ba? Kòo yè tènné ke dò: Bè tùóté n Yiè nwe, m me nyí yé bè ò yīmè.

¹⁴ Ò béi memme kèwēte kényà Yesu kòò còmmú, ò me nyí nhò banté. ¹⁵ Ke Yesu ò beke ke dò: Onitipòkù dè dòmmè kàa kuò? A wàà nwe?

Kòo yèmmè ñdo okũnyòòrìwè nwe, ke dò: Kè fǒò ò tùóté, m benke a ò dǎú ndè kè n kǎte kóò tùóté. ¹⁶ Kè Yesu ò yu ke dò: Maari!

Kòo bunnóò ke dò: Okóti! Nè be kó tináañti mieke dabunni! ¹⁷ Kè Yesu ò nàké ke dò: Bá n kááké, m mu nyí dèke n cice borè. Kǎte kénáké n kǎbe ke dò: N deèti n cice borè nde, wèè tu di kóo cice, Kuyie nkùù di te.

¹⁸ Kè Maari Makitadaa eì kouu kǎte Yesu tancòumbè borè ke dò: N yàmú ti Yiè.

Kòo bè nàké wè ò nàké ti.

*Yesu benkemè omáà o tancòumbè
(Wénté Matie 28:16-20 nè Mariki 16:14-18 nè
Duku 24:36-49)*

¹⁹ De kóò òmáàsì kó kuyuoku kòo tancòumbè ntíkú tǎcǎtè matè mieke, ke kpetínné yebòrè ke pǎá, mbè dé mǎè kpéi nSifube, kè Yesu taroo kécómmú be cuokè ke dò: Kunaatí ndi bonè!

²⁰ Ò búi mmemme kédeè kébenke o nǎu nè o píkù kè diwèi bè pǎ mbè yàmè be Yiè. ²¹ Kè Yesu yí kébéi nke dò: Kunaatí ndi bonè! N cice n tǎnní mǎè botí m me ndi tũò.

²² Ò búi mmemme kédeè kéfuute be ñnkè ke dò: Cǎuténè Muyaánsààmù. ²³ Di bo cǎé mbè be yei mbè bo pété mecǎémmè, kè di í cǎé mbè be yei, mbè báá pété mecǎémmè.

Yesu kpannèmè Tomaa ò í tǎmè

²⁴ Dè do sǎ nTomaa, Yesu tancòumbè kóò mǎu, bè tu wè Didimmu í dè bo. ²⁵ Kè Yesu tancòumbè tǎbèe ò nàké ke dò: Ti yà ti Yiè.

Kè Tomaa dò: Kè n yí yà sikǎũ kó yebòrè o nǎu ke baá n nǎmbii, kè n yí baá n nǎmbii o píkù m bá n tá.

26 Kè dè mmàke seménni òmáà kè Yesu tancòumbèe wēte kétéí nkudieku mieke kè Tomaa ndè bo, kè yebòrè kpetí ke páké, kè Yesu taroo kécómmú be cuokè ke dò: Kunaatí ndi bonè!
 27 Kédeè kénáké Tomaa ke dò: Youtení a nòutè kébaá a nómbii yebòrè, ke baá m píkù kéntá ke bá nyìèkù. 28 Kè Tomaa kuónko ke dò: N Yiè! N kó Kuyie! 29 Kè Yesu ò nàké ke dò: A n yàmu ke tá. Dè ònaati bèè í n yà ke tá. 30 Yesu dàòmu tidietí péu kòo tancòumbè yà, bá ti í wàri dipátíri dii mmieke. 31 Tii nwàri kè di bo banté Yesu Kirisi túmè mme Kuyie mBire ké nhò tá kèpété mufòmmu.

21

Yesu benkemè omáà o tancòumbè Tiberiyati nie nnùù

1 Kè Yesu wēte kébenke omáà o tancòumbè Tiberiyati kó menie nnùù. 2 Nte ò bè benke mèè botí omáà: Siməo Pieri nè Tomaa bè tú wè Didimmu nè Natannayeri Kanaa Kadidee kó kutempè nkou, nè Sebedee kó ibí, nè Yesu tancòumbè tabè mabè bèdébè kè bè ntíkú. 3 Kè Siməo Pierii bè nàké ke dò: M bo kote muyìmpimmù.

Kè betabè dò: Tí bo nneí.

Kè bèe kote kényié nke buò, mbá bè í pĩ mmùmamù.

4 Dikūweñni kè Yesu òcómú menie nnùù bá o tancòumbè í nhò banté. 5 Kè Yesu bè beke ke dò: Bèdapambè, di pĩ nsiyià? Kè bè dò: Ɔò, ti í pèté. 6 Kòo bè nàké ke dò: Bənnè muditìmù kubakù yóu bíké di bo pèté.

Kè bèe bə nkè siyĩ píe mmediè, bá bè í nna ke mù dènnení. 7 Kè Yesu tancòuntì ò dó wèe nàké Pieri ke dò: Tí Yiè nwe.

Kè Simṳṳ Pierii tì kèè ke dáátí o yaàbòrì ke yé ò do í dáátímè mùmamù, kédoroo menie mmièke kéndèitì.

⁸ Kè Yesu tancòumbè tobè nkéríní nè kudabekù ke yúṣ muyĩnditì m̀ kè siyĩ piéké. Bè do í dètirinè menie nnù, dè do bo mmàke métìrì tekòutè (100).

⁹ Kè bèe yènní káyà muhãá, nkè siyĩ ãũ mu ìnkè nè pèè. ¹⁰ Kè Yesu bè nàké ke d̀: Deitenèní siyĩ di pĩ nsì.

¹¹ Kè Simṳṳ Pierii ta kudabekù kécũũnní muyĩnditì m̀ kè siyĩ diesì piéké, ke bo tekòutè nè sipísìnùmmù nè sitããti (153), nè memme muyĩnditì m̀ í nkèté. ¹² Kè Yesu bè nàké ke d̀: Kòtenèní kédì.

Ò tancòumbè kòò m̀ m̀ nyí ndàátí kòò beke ò tú wè, bè do bantému be Yiè nwemè. ¹³ Kè Yesu tóónnì kétúóté pèè ké bè duó, ké bè duónnè siyĩ.

¹⁴ Kuce metããmmè mme Yesu yànté kèbenkemè omáà o tancòumbè.

Yesu bekemè Pieri kuce metããti ke tú: A n d̀áà?

¹⁵ Bè di dii m̀nnì kédèè kè Yesu beke Simṳṳ Pieri ke d̀: Simṳṳ Isãã kó debire a n d̀ kè dè pèèté betòbàà?

Kòò d̀: Èè n Yiè a yému n da d̀mè. Kè Yesu ò nàké ke d̀: Cèmmú m pebí. ¹⁶ Ke yíé kòò beke kuce medérímè ke d̀: Simṳṳ Isãã kó debire a m̀nke n d̀áà?

Kòò d̀: Èè n Yiè a yému n da d̀mè. Kè Yesu ò nàké ke d̀: Cèmmú m pe. ¹⁷ Kè Yesu wète kòò beke metããmmè ke d̀: Simṳṳ Isãã kó debire a yè nha n d̀áà?

Kòò d̀: N Yiè, nha yému dem̀. Kè Pieri yèmmèe caàrè Yesu wète kòò bekemè kuce metããmmè ke tú: A nd̀áà?

Kòò d̀: N Yiè a yému dem̀, ke yé n da d̀mè. Kè Yesu ò nàké ke d̀: Cèmmú m pe. ¹⁸ N da náá m̀mmuṳ nwe. A do kpaá

ke be ndiì m̀nni ke yii a naàk̀nfè amàà ndi, ke k̀ri
a dó k̀. A bo kóté diì m̀nni ke ní nyuo a n̄u nsi
kòo t̀u fè nda yii, ke da k̀tenè a í dó k̀.

¹⁹ (Yesu náá mmemme ke benkú Pieri yóó kú mùu
kũũ mbotí nku ke déúk̀nne Kuyie nyètiri.) Kédeè
kóò nàké ke d̀: N tũnne.

Yesu nàké ti Isāa kpéi

²⁰ Kè Pierii wēēte ḱyà Yesu tanc̀unt̀i ò dó wè
kòò k̀rini, (wèè do ò beke bè yo ndiì m̀nni
diyent̀banni kó mudìi ke d̀: N Yiè, we nyóó da
fíté?) ²¹ Kè Pierii beke Yesu ke d̀: N Yiè, yie ntá, o
kpeti yó ndòmmè? ²² Kè Yesu ò t̀nné ke d̀: Kè n dó
we nfòu kè n yàa wētenèní a kpeti í bo, f́ ní nni ntũ.

²³ Kè de kó tináànt̀i pité be cuokè, kè bè d̀ de kóò
tanc̀unt̀i í yóó kú. Yesu me ndo í nàké Pieri ke d̀ wè
í yóó kú, ò do yĩ: Kè n dó wè nfòu kè n yàa wētenní,
a kpeti í bo.

²⁴ Weè tanc̀unt̀i móm̄muo nweè b́i nde kó
tináànt̀i, ke ti ẁri, kè ti yé ti tumè timóm̄nt̀i.

²⁵ Yesu do p̄́mmu mutóm̄mú t̄m̀, kè bè yē mbè
bo ti ẁri tim̄u yepáte miēke, n yèmmè dò kutenk̀u
báá pété k̀ bo yè d̀ú ndè.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16